VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

PÁRTTÖRTÉNETI INTÉZET KÖNYVTÁRA

MÁJUS

Kevesebbet a múltról, többet a jelenről és jövőről: mondogatják mostanában nálunk az emberek. Nincs ebben semmi különös, félig-meddig igaz is. Igaz addig, amíg az igényeket, vágyakat a jelen és a jövő mércéjével mérjük. Amikor azonban arra gondolunk, hogy miképpen jutottunk el ehhez a jelenhez, a múltat nem hagyhatjuk ki. A múlt történelem, amely megörökíti a proletariátus harcát felszabadulásáért, emberibb életkörülményeiért és a munkáért.

Idén május 1-én is felvonulunk majd. A terek és utcák megtelnek nevető, vidám emberekkel. Napfény csillog az arcokon. Lesznek türelmetlenek, akik mielőbb túl akarnak lenni a „formaságokon", lesznek mosolygós emberek, akik belül talán semmit sem éreznek az ünnep jelentőségéből. Puszta külsőségnek vélik, nem lelik benne a valóságos tartalmat. A fiatalok számára a múlt holt dolog, az öregek talán még ma sem látják, hogy körülöttük minden megváltozott.

A mi társadalmunk pedig maradéktalanul megvalósította a munkásosztály felszabadításának marxi gondolatát, amelyért a proletariátus évszázados küzdelmet folytatott és folytat ma is a világ kapitalista országaiban. Ez az út nem volt göröngyöktől mentes. Áldozatokat, vért követelt mind a magyar, mind a világ proletariátusától.

Az ünnep egyben az emlékezés napja is. A proletár internacionalizmus szelleme kívánja tőlünk, hogy emlékezzünk azokra, akik május 1-ét a munkásosztály legnagyobb ünnepévé avatták. A chicagói munkásokra, akiknek sztrájk-felvonulását katonai sortűz söpörte el 1886. május 1-én. A többi május elsejének hőseire, akik a rendőri brutalitás, a burzsoá hatalom áldozatai, nyomorultjai lettek.

Kinek jutna ma eszébe május 1-én félni. Senkinek. Félelem és rettegés nélkül ünnepelhetünk. Azoknak köszönhetjük ezt, akik vérükkel pecsételték meg hitüket, hogy a proletár is szabadnak, embernek született. Ők életüket adták a mai jelenünkért. Feledhetjük-e, hogy a mai valóság fája vérrel öntözött földből sarjadt? Nem, mert enélkül a múlt nélkül ma nem lenne jelen, és nem alapozhatnánk jövőnket a valóság talajára.

Hazánk húsz éve szabad

Hazánk felszabadulásával csaknem egyidőben alakult meg a Postások Szakszervezete. A 20. évforduló tehát a postás dolgozók számára kettős ünnep is. Április 2-án, a kettős jubileumról díszünnepség keretében emlékeztünk meg központi székházunkban. E napon koszorúztuk meg a munkásmozgalom postás veteránjaival együtt a központi székház bejáratánál elhelyezett mártirjaink emléktábláját is. Az ünnepségen **Somogyi Miklós**, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Szaktanács elnöke, kormány- és szakszervezeti kitüntetéseket, **Horn Dezső**, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese szakmai kitüntetéseket, **Básta Rezső**, szakszervezetünk elnöke, szakszervezeti kitüntetéseket adott át a legkiválóbb szakszervezeti munkásoknak, postásoknak. Az ünnepségen megjelentek **dr. Buza Mártonné** és **Rontó Tibor** postavezérigazgatóhelyettesek, a központi vezetőség, az elnökség tagjai és számos budapesti, vidéki tisztségviselő aktíva. Az ünnepi beszédet Básta Rezső, a Postások Szakszervezetének elnöke mondta.

„Emlékezzünk!" címet adhatnánk a beszámolónak, amely keresztmetszetét adta a felszabadulástól megtett útnak. Emlékeztetett arra a napra, amikor a Vörös Hadsereg hazánk területéről a fasizmus utolsó gyilkos SS-hordáit és cinkosaikat kiűzte. Kegyeletet és hálát tolmácsolt a beszámoló azok iránt, akik a mi szabadságunkért ontották vérüket és haltak hősi halált.

Emlékeztetett arra, hogy a háború mintegy 22 milliárd aranypengőt kitévő kárt okozott — a háború előtti nemzeti vagyonnak mintegy 40 százalékát — a magyar gazdaságnak. Az ország ütőere, a közlekedés és a hírközlés csaknem teljesen megbénult.

A telefonközpontok többségét felgyújtották, felrobbantották. Négyszázezer kilométer huzalhosszból 250 ezer kilométert teljesen megsemmisítettek. 1527 vidéki központból csupán 332 maradt

használható állapotban. Felrobbantották a műsorszóró adót, a három reléállomást, s 300 mozgópostakocsiból 265-öt nyugatra hurcoltak.

Emlékeztetett a párt felhívására, az első plakátra, amelynek felirata: „Lesz magyar újjászületés!" Az emberek — köztük

a postás dolgozók — feljöttek a pincékből, romot takarítottak, építettek. Az új korszak hősei voltak.

Sokan nem hitték, hogy az ország talpraáll saját erejéből. Nyugatról vártak segítséget — politikait is. Megalakultak a nemzeti bizottságok, üzemi bizottságok, a földosztó bizottságok.

— E harcos, lázas tevékenységben szerveződött és alakult meg a Postások Szakszervezete is. 1945 januárjában még tombolt a harc Budapesten, 16-án felszabadult Pest, s két nap múlva már felvettük a kapcsolatot a Szakszervezeti Tanáccsal, szerveztük az üzemi bizottságokat. Február 21-én — mondotta Básta Rezső elvtárs — megtartottuk az első üzemi bizottságok ülését — amelyen már a budai postások is képviseltették magukat — s itt kimondták a szakszervezet formai megalakulását. Megválasztották az ideiglenes vezetőséget, amely az első országos közgyűlésig volt hivatva irányítani. Hetenként összehívták az üzemi bizottságokat, hogy a felvetett problémák és követelések alapján az ideiglenes vezetőség megtegye a legszükségesebb intézkedéseket.

— Mik voltak ezek a tennivalók? A vasutasokkal együtt új szocialista fizetési rendszert dolgoztunk ki, biztosítva az automatikus előmenetelt. A családi pótlékokat egységesítettük,

mert a korábbi években az altiszt gyermekének csak 16 éves koráig, viszont a méltóságos urak gyermekeinek akár egyetemi tanulmányaik befejezéséig is járt a családi pótlék. Mivel az országrészek nem egyszerre szabadultak fel, így a szakszervezeti bizottságok is folyamatosan alakultak. Végrehajtottuk az egységesítést, létrehoztuk az ideiglenes központi vezetőséget és a felügyelő bizottságot. Megállapítottuk a szakszervezeti díjakat, megszerveztük azok beszedését. A kari, valamint az egyéb jóléti egyesületeket feloszlattuk és beolvasztottuk a szakszervezetbe. Végül kidolgoztuk az alapszabály tervezetét, és elhatároztuk az első küldött-közgyűlés és kongresszus összehívását. 1945 augusztusában ez meg is történt.

A továbbiakban Básta elvtárs elmondotta, hogy milyen örvendetesen növekedett a szervezett postások száma.

Márciusban: 3200, áprilisban: 5500, májusban: 8000 és az év végére már 18 200 tagja volt a Postások Szakszervezetének.

Budapesten 44, vidéken 60 üzemi bizottság és 78 helyi csoport működött. Ezek a szervezetek, vezetőik és aktíváik egyaránt közösen küzdöttek a helyi szervekkel, tanácsokkal, bizottságokkal az új életért.

(Folytatás a 2. oldalon)

A POSTA ÉLÜZEMEI

Köszöntjük az MT—SZOT vándorzászlóval és az élüzem címmel kitüntetett postaszerveket.

A Minisztertanács és a SZOT vörös vándorzászlójával kitüntetett igazgatóságaink:

1. **A Miskolci Postaigazgatóság és üzemei, hivatalai.**
2. **A Budapesti Távbeszélő Igazgatóság és üzemei, hivatalai.**

Élüzem címet az alábbiak nyertek:

1. **A Debreceni Postaigazgatóság és üzemei, hivatalai,**
2. **A Budapesti Postaigazgatóság és hivatalai,**
3. **A Helyközi Távbeszélő Igazgatóság,**
4. **Zalaegerszeg 1. Megyei Postahivatal,**
5. **Posta Központi Javítóüzem.**

A vezérigazgató és a postásszakszervezet elnöksége által dicséretben részesítve:

Szolnok 1., Győr 1., Szeged 1., Kecskemét 1., Miskolc 1., Kaposvár 1., Eger 1., Békéscsaba 1., Debrecen 1., Nyíregyháza 1. megyei postahivatalok; a Posta Központi Távíróhivatal, a Postai Épületkarbantartó Üzem, a Posta Anyaghivatal, a Szegedi Postaigazgatóság hivatalai és üzemei, a Posta Központi Hírlapiroda.

MUNKA ÜNNEPE

Illusztráció: Bakallár József

Társadalombiztosításunkról

Hazánkban a társadalombiztosítás évről évre fokozatosan fejlődik, és ma már a lakosság 96 százalékának nyújt megbetegedés, rokkantság, nyugdíjazás esetén ellátást.

Ezek a juttatások azonban az államot nagymértékben terhelik. Bizonyítják ezt azok a számok, amelyek a postás dolgozókra fordított társadalombiztosítási költségek alakulását szemléltetik.

A posta a dolgozók után például

1964-ben 56 millió 800 ezer forint járulékot fizetett be. Emellett a postás dolgozókra fordított társadalombiztosítási kiadások (nyugdíj nélkül) 101 millió 600 ezer forintot tettek ki.

A hiányzó csaknem 45 millió forintot az állami költségvetésből kellett fedezni.

Ugyancsak keveset beszélünk arról is, hogy a postás dolgozók egészségügyi ellátása milyen jelentős összegbe kerül.

Az elmúlt évben csak a postás dolgozók kórházi, szakorvosi, rendelőintézeti, körzeti orvosi ellátására 38,6 millió forintot kellett biztosítani.

Ez azt is jelenti, hogy személyenként 740 forint olyan juttatásban részesülnek évente a postás dolgozók, amely szintén nem szerepel a bérjegyzékben.

Beszélhetünk olyan kedvezményekről is, mint például az üdültetés. Évente kb. 4000 azoknak a postás dolgozóknak a száma, akik a kedvezményes üdültetést igénybe vehetik.

Ezért a kéthetes üdülésért havi keresetüknek mindössze 8—10 százalékát, a háromhetes szanatóriumi üdültetésnél a havi keresetük 5—7 százalékát fizetik meg üdülési díj címén. A kéthetes üdülésnél az egy főre jutó összes üdülési költség 728 forintot, a háromhetes üdülésnél pedig 1512 forintot tesz ki.

Mindkét üdülési formánál egyaránt 196 forintot kell a dolgozóknak befizetni. Itt is az államra hárul a felmerült összes üdülési költségek csaknem 80 százaléka.

Ezenkívül vannak egyéb üdülési formák is, amelyekben évenként körülbelül 2000 postás dolgozó a felmerült összes üdülési költségek mintegy 50 százalékának kifizetéséért pihenheti ki a munka fáradalmait az üdülőkben.

Ma, amikor az országnak csaknem az egész lakossága a társadalombiztosítási szolgáltatásokat ingyen, vagy csak igen csekély térítés mellett igénybeveheti, elképzelhető, hogy milyen mértékű az államnak a társadalombiztosítási költségekre fordított kiadása, amikor mi postás dolgozók csak egy kis töredékét képezzük az ország lakosságának.

A társadalombiztosítás, az üdültetés és az állam által biztosított egyéb szociális ellátások (üzemi étkeztetés, gyermekintézmények, munkásszállások) igen komoly eredmények, továbbfejlesztésük évről évre fokozódik. Mint már közismert,

ez év július 1-től 200 forintra emelik fel a két gyermek után járó családi pótlék összegét és emelik az 1000 forinton aluli, 1959 előtt megállapított sajátjogú nyugdíjakat is.

Tudjuk, hogy társadalombiztosítási ellátásunknak vannak még hiányosságai. Még mindig gondot okoz a kórházak, szakorvosi rendelőintézetek, szanatóriumok zsúfoltsága és az emiatt fennálló gyakori minőségi hiányosság. Ezt többször jogosan szóvá is teszik a dolgozók. Megoldásuk azonban csak akkor lehetséges, ha számottevő anyagi bázis áll rendelkezésre.

A szakszervezeti aktivák, szakvezetők és a dolgozók is sokat tudnak tenni annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló eszközöket célszerűbben, a rendeltetésüknek jobban megfelelő módon használják fel.

Ha megszilárdítjuk a táppénzfegyelmet, ha szigorúbban felelősségre vonják a táppénzes helyzetükkel visszaélőket (bár ezek száma nem nagy, de azért található ilyen is), továbbá ha fokozzák a beteglátogatás hatékonyságát,

s mindenki a maga területén és hatáskörében igyekszik az egészségügyi körülményeket javítani, akkor a betegségek számának csökkentésével

együttjáró táppénzmegtakarítást a társadalombiztosítás továbbfejlesztésére tudjuk felhasználni.

Hogy ez mennyire fontos, arra bizonyíték az, hogy az 1963. évi 3,7 százalékos táppénzszázalék 1964. évre 3,6 százalékra csökkent. A postán tapasztalható egy tized százalékos csökkenés azt jelentette, hogy több, mint 600 ezer forinttal csökkent 1964-ben a postás dolgozók részére kifizetett táppénz összege. Ez már olyan összeg, amellyel jelentősen hozzá lehet járulni azoknak a társadalombiztosítási szolgáltatásoknak a bővítéséhez, amelyek még rendezésre szorulnak.

Ne várjuk tehát azt, hogy csak az államra háruljon a gondoskodás kötelessége, hanem mindenki munkájával és társadalmi kötelezettségével járuljon hozzá népgazdaságunk anyagi bázisának növeléséhez.

Orbán Sándor

ELNÖKSÉGI ÜLÉSÜNK

Szakszervezetünk elnöksége március 25-én tartotta meg esedékes ülését, amelyen meghallgatta és megvitatta a Szervezési és Káderosztály jelentését a közelmúltban befejeződött szakszervezeti választások tapasztalatairól.

Az elnökség megvitatta és elfogadta a Főkönyvelőségnek a szakszervezet 1964. évi gazdálkodásáról szóló jelentését is.

Jelentős kérdés került harmadik napirendi pontként az elnökség elé: A második 5 éves tervidőszak szociális és munkásvédelmi beruházásainak tapasztalatai. Az elnökség a beszámolót a vita során felmerülő kiegészítések figyelembevételével elfogadta.

Az elnökségi ülésen részt vett Kövesi Béla, a posta vezérigazgatója is.

A Munka Törvénykönyve módosítása III.

A Munka Törvénykönyve módosításával megváltoztak a munkakönyvi bejegyzések is. A korábbi öt bejegyzéssel szemben a következő négy bejegyzéssel jelezhető a munkaviszony megszűnése:

Áthelyezve,
Munkaviszony megszűnt,
Felmondás a dolgozó részéről,
Kilépett.

Valamennyi bejegyzésnek megvan a külön jogi jelentősége. Az „Áthelyezve" bejegyzés a dolgozó valamennyi szerzett jogának az átvitelét jelenti.

A „Munkaviszony megszűnt" bejegyzés 30 napon belüli, újabb elhelyezkedés esetén ugyancsak fenntartja az addig szerzett jogokat. Ezt a bejegyzést azonban akkor lehet a munkaviszony megszűnése módjául feltüntetni, ha a munkaviszony a vállalat felmondása miatt szűnik meg, illetőleg abban az esetben, ha a dolgozó a munkaviszonyát az Mt. V. 30. § (2) bekezdés a—f. pontjai alapján mondja fel, vagy az Mt. 32. §-a alapján azonnali hatállyal felbontja. Az előbbi eset például az, ha a dolgozó más helységben élő személlyel köt házasságot, az utóbbi eset pedig az, amikor a munkaviszony fenntartása a dolgozó életét, egészségét, vagy testi épségét közvetlenül, súlyosan veszélyezteti.

A „Felmondás a dolgozó részéről" bejegyzéssel a munkaviszony megszűnését akkor kell jelezni, ha a dolgozó a munkaviszonyát az előbbiben jelzett okokon kívül felmondja és a felmondási időt ledolgozza, illetőleg a vállalattal rövidebb felmondási időben állapodik meg. Ez a bejegyzés már sok joghátrányt vont maga után. Korábbi munkaviszonyának a beszámítását új munkahelyén csak két év múlva kérheti. Szabadságot fél évig nem kaphat, ugyanennyi ideig alapbérét nem emelhetik. Egy évig jutalomban, üdülésben nem részesülhet, segélyt, előleget csak különösen indokolt esetben kaphat, és a szakszervezet véleményével munkaviszonya indokolás nélkül felmondható.

„Kilépett" bejegyzéssel jelzik, ha a dolgozó felmondás nélkül kilép, felmond ugyan, de a felmondási időt nem tölti le, egy éven belül kétszer vagy többször vagy a következő évben egyszer felmond, és ha a dolgozót fegyelmi úton vagy bírói ítélet alapján bocsátják el. Ez a bejegyzés a nem azonnali hatályú elbocsátások eseteiben a következő joghátrányokkal jár:

A korábbi munkaviszony csak három év után számítható be, egy évig nem kaphat szabadságot, alapbére nem növekedhet, munkaruhát nem kaphat. Két évig jutalomban, üdülésben nem részesíthető. Természetbeni juttatást sem kaphat ugyanennyi ideig. Az szb véleményének kikérésével, egy évig indokolás nélkül elbocsátható. Még súlyosabb hátrányok fűződnek a fegyelmi úton vagy bírói ítélet alapján történt (azonnali hatályú) elbocsátáshoz. Az előbbiekkel szemben itt a korábbi munkahelyen kapott alapbérnél három évig nem kaphat többet, ugyancsak három évig nem részesülhet jutalomban és üdülésben, ugyanennyi ideig csak különösen indokolt esetben kaphat előleget és segélyt, két évig nem részesülhet évvégi jutalomban és nem kaphat tanulmányi kedvezményeket. Az egyéb joghátrányok azonosak az előbbiekkel.

Azt a körülményt, hogy a „Kilépett" bejegyzésnél a munkaviszony fegyelmi úton vagy másképpen szűnt meg, a munkavállaló Igazolási lapján kell jelezni.

DR. JANKOVICH LAJOS

A termelési tanácskozások új rendje

A kormány és a SZOT 1001/1965. sz. együttes határozata módosította az 1022/1961. sz. határozatnak a termelési tanácskozásokról szóló II. fejezetét. A Postavezérigazgatóság szakszervezetünk elnökségével egyetértésben elkészítette a határozat postai végrehajtási utasítását. Mind a határozat, mind a végrehajtási utasítás egyértelmű, világos. Ettől függetlenül szükségesnek tartjuk, hogy a Postás Dolgozóban — folyamatosan egy-egy cikk keretében — foglalkozzunk a módosítás jelentőségével.

Az első részben a termelési tanácskozások döntési jogával kívánunk foglalkozni.

A termelési tanácskozás dönt:

a) A munkaverseny-vállalások elfogadásáról.

Az eddigi gyakorlat az volt, hogy a termelési tanácskozás a legtöbb esetben tudomásul vette az egyéni versenyben részt vevők és a szocialista vagy munkabrigádok vállalásait.

A határozat értelmében a termelési tanácskozásnak döntenie kell a vállalások elfogadásáról. Ez úgy történhet meg, hogy a tanácskozás — közös és érdemi vita alapján — mérlegeli az egyes vállalásokat, mind mennyiségi, mind minőségi vonatkozásban. Ezzel a módszerrel el lehet érni, hogy az egyes vállalások a hivatal (üzem, osztály stb.) legfontosabb gazdasági és minőségi feladatainak teljesítését, túlteljesítését célozzák, másrészt meg lehet valósítani — ami az elmúlt évek vállalásaiból a legtöbbször hiányzott —, hogy a vállalások bátrak legyenek, vagyis a dolgozók valóban olyan vállalásokat tegyenek, melyek a maximális lehetőségeket kimerítik.

A termelési tanácskozások ez irányú döntési joga nemcsak azt jelenti, hogy az egyéni (kollektív) vállalásokat elfogadja, hanem azt is, hogy elfogadja és mérlegeli az egész együttes vállalását. Még mindig előfordul, hogy egy-egy hivatal (üzem, üzemrész stb.) összesített vállalását a postaszerv vezetője, és az szb teszi meg arra való hivatkozással, hogy az a dolgozók vállalásainak összesítése alapján készült el. Ehhez csak a termelési tanácskozásnak van joga, ami egyben kötelessége is.

b) A helyileg legmegfelelőbb versenyformák alkalmazásáról.

Több példa igazolja, hogy egy-egy igazgatóság területén az igazgatóság vezetője a megyebizottságok titkáraival egyetértésben felhívásban határozza meg a postaszervek dolgozóinak versenyformáit.

Helyes és szükséges, hogy az igazgató az illetékes szakszervezeti szervekkel egyetértésben megszabja a verseny céljául kitűzendő feladatokat. Szükséges, hogy ezeket a feladatokat a legkisebb termelési egységekre lebontsák, de a versenyformák meghatározása, valamint az, hogy a meghatározott versenyformákban menynyit és mit vállalnak a dolgozók, arról a termelési tanácskozás dönt.

A fenti esetekben a felsőbb szerv — legyen az szakmai vagy szakszervezeti — helyes, ha tanácsot, javaslatot ad, de ez nem csorbíthatja a termelési tanácskozások döntési jogát. Még abban az esetben sem, ha a versenyformákat, vagy az egész termelési egységet érintő vállalást év közben módosítják. Ebben az esetben rendkívüli termelési tanácskozást kell összehívni.

c) A „Kiváló dolgozó" kitüntetés és a „Szocialista brigád" cím odaítélésében.

Talán a legtöbb formalitás és mechanizmus ezen a téren mutatkozott. Világosan kell látni — és a dolgozók kollektívája érezze át e döntési jog jelentőségét —, hogy a termelési tanácskozásra kötelezett postaszervnél — bármelyik dolgozóról is legyen szó (a vezető és vezetőhelyettes kivételével) — „Kiváló dolgozó" kitüntetésre a vezető a helyi szb-vel egyetértésben csak javaslatot tesz. A kitüntetés odaítélése — vagy visszavonása — a termelési tanácskozás joga.

A termelési tanácskozás döntési jogkörébe tartozik az is, hogy — a rendelkezésére álló pénzügyi vagy létszámkereten belül — az érdekelt dolgozó oklevéllel vagy jelvénnyel legyen-e kitüntetve.

Ugyanez a helyzet a „Szocialista brigád" cím (oklevél, jelvény, zászló) odaítélésénél is. Lényeges, hogy a brigád vállalasainak elfogadásánál a termelési tanácskozás körültekintő legyen, mert csak így van meg a lehetősége, hogy a cím odaítélésénél a tanácskozás olyan döntést hozzon, amely a brigád és az összes dolgozók tárgyilagos véleményével megegyezik.

Kovács — Sütő
(Folytatjuk.)

HAZÁNK HÚSZ ÉVE SZABAD

(Folytatás az 1. oldalról.)

S megint nevezetes dátumot hallunk: 1946. január 18. A két munkáspárt delegáltjaiból megalakul a Postás Szakszervezet. Az első kongresszuson 13 elnökségi tagot, 6 kerületi titkárt, 15 központi vezetőségi és 5 felügyelő bizottsági tagot választanak. Harc folyt ideológiai és gyakorlati téren egyaránt. Megnehezítette ezt a harcot az infláció, a demagógia. Mégis mi győztünk.

— Emlékezzünk a megtett útra, legyünk büszkék eredményeinkre. Szolgáljanak tanulságul az elkövetett hibák, s emlékezzünk a buktatókra, a nehézségekre, azért, hogy a rossz ne ismétlődjék.

Emlékezzünk 1956-ra, amikor tévedéseink és hibáink felnagyításával a munkásosztály árulói — szövetkezve a reakciós ellenforradalmárokkal —, meg akarták dönteni a munkáshatalmat.

Emlékezzünk a húsz év alatt megtett útra, mert a múlt nélkül nincs jelen, s a jelen nélkül nincs jövő. Büszkék vagyunk az eredményekre, szocialista városainkra (Dunaújvárosra, Kazincbarcikára, Komlóra, Tatabányára), új postai intézményeinkre. Eltűnt az utolsó háborús emlékünk is és helyébe össze sem hasonlíthatóan szebb létesítményt építettünk, az új Erzsébet-hidat. Sokan ott voltunk az ünnepélyes avatáson. Az idősebbek szemében könny csillogott, a fiatalokéban vidámság ragyogott, amikor ezrével sétáltak és sétálnak fel s alá a kecses híd sétányán.

— Túlzás nélkül dicsekedhetünk, hiszen VII. kongresszusunk után a postás dolgozók szervezett családja 57 ezerre tehető. A 99,9 százalékos szervezettség azt jelenti, hogy számottevő harcos családja vagyunk a milliós szakszervezeti mozgalomnak, és vállvetve dolgozunk a magyar dolgozók millióival együtt a szocializmus felépítésén — fejezte be ünnepi beszédét Básta Rezső elvtárs, szakszervezetünk elnöke.

Mint már a bevezetőben jeleztük hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából Somogyi Miklós és Horn Dezső elvtársak kitüntetéseket adtak át azon postás dolgozóknak, akik a mozgalmi területen kiváló munkát végeztek. S rövid beszédet tartottak ez alkalomból.

A *Postások Szakszervezete elnökségének* javaslata alapján, a *Munka Érdemrend ezüst fokozatát:*

Hegedüs Istvánné

a szakszervezeti központ osztályvezető helyettese, a *Munka Érdemrend bronz fokozatát,*

Kass Ferenc,

a Posta Hírlapterjesztő Üzemének szb-titkára és

Mészáros Károlyné,

a Központi Távíróhivatal szb-tagja kapta meg a jubileumi ünnepség alkalmával.

Ugyanezen a napon jól végzett szakszervezeti mozgalmi munkájuk elismeréseként a a **Szakszervezeti Munkáért** kitüntetés arany fokozatát: **Horváth Péter** (Baranya m.), **Lux Márta** (Bács m.), **K. Kovács Máté** (Békés m.), **Kovács Mihály** (Csongrád m.), **Németh József** (Hajdu-Bihar m.), **Pomozi Miklós** (Pest m.), **Kapui Ilona** (Vas m.), **Tihanyi Ferenc** (Veszprém m.), **Kóczián András** (Budapest 70. ph.), **Vlaszati János** (Posta Anyaghivatal), **özv. Biró Imréné** (Posta Javítóüzem), **Kertész István** (Postavezérigazgatóság), **Horváth Kálmán** (Szakszervezeti Közp.), **Szlovatsik Károly** (Szakszervezeti Közp.) kapták. Az **ezüst** fokozatot: **Körös János** (Baranya m.), **Kovács István** (Bács m.), **Csonti Szabó Lászlóné** (Csongrád m.), **Nagy József** (Hajdu-Bihar m.), **Fónagy László** (Heves m.), **Csordás László** (Komárom m.), **Békési Oszkár** (Győr-Sopron m.), **Sárdi András** (Somogy m.), **Sándor József** (Szabolcs m.), **Kerekes Kálmán** (Szolnok m.), **Galambos Géza** (Vas m.), **Adlovics Antal** (Veszprém m.), **Szalai Joakhim** (Budapest, IV., 1. ph.), **Pintér István** (Budapest, 4. ph.), **Hollósi Elemérné** (Távb. Tud. és Névsorszerk. Hiv.), **Deák József** (Szakszervezeti Központ), **Fazekas Ferencné** (Budapesti Bizottság), **Kocsis Lajos** (Borsod m.), **Gácsi Lajos** (Fejér m.) kapták. A **bronz** fokozatot: **Kántor Sándorné** (Baranya m.),**dr. Hosszú Lajos** (Rádió és tv műsz. ig.), **Kocsor Ilona** (Békés m.), **Kiss István** (Csongrád m.), **Birgés Józsefné** (Nógrád m.), **Barna Gáborné** (Heves m.), **Árki Istvánné** (BUVIG), **Fiam József** (Posta Járműtelep), **Kovács László** (Tolna m.), **Nagy Lajos** (Zala m.), **Bartha Gyula** (HTI Fennt. kirendeltsége, Fejér m.), **Flórián Istvánné** (Budapest 72. ph.), **Egyházi Lajos** (Bp. Távb. Ig.), **Szita Lajos** (Budafok 1. ph.), **Tóvizi László** (Közp. Távfróhiv.), **Halász Gergely** (Bp. 62. ph.), **Kalocsai Gézáné** (Posta Csekkleszámoló Hivatal)

Ezenkívül számosan részesültek soronkívüli előléptetésben ,dícséretben.

HÍREK a világból

George Shiver amerikai postai dolgozó több mint harminc éve szenved álmatlanságban. A fehér éjszakákat nyelvtanulásra használja. 37 nyelvet beszél már folyékonyan, s ezen belül ismer 2 ausztráliai bennszülött nyelvjárást is.

• **SZÁZESZTENDŐS** angol postaládát fedeztek fel a Himalája tövében. A postaládát egy brit katonai alakulat hozta magával a világnak erre a távoli pontjára.

Elektronikus rendszerűre alakítják át az Egyesült Államok távbeszélő-hálózatát. Ez a művelet harmincöt évig tart, és tizenkét milliárd dollárba kerül.

• **„ŰRHAJÓS" ELNEVEZÉSŰ** 3x4 centiméteres képernyőjű televíziókészüléket szerkesztettek a szovjet mérnökök, amelynek nagyítója kétszeresére növeli a képet. Az aprócska készülék 22 tranzisztorból, egy elektroncsőből és egy katódcsőből áll.

Szerkesztői üzenet

Igényes Nagy Balázs és tsai aláírással levél érkezett hozzánk, amelyben a levélírók azt kérdezik, hogy az új rendelkezések szerint beszámítható korábbi munkaviszonyuk a rangfokozatban is előhaladást jelentenek-e, vagy csak a pótszabadság és a jubileumi jutalom dolgában változott kedvezőbbre a helyzet.

A Munka Törvénykönyvét módosító törvényerejű rendelet végrehajtási kormányrendeletének 30. C §-a alapján beszámított munkaviszonyok a rangfokozatra nincsenek kihatással, mert az idevonatkozó munkaügyi miniszteri rendelet 97. §-a úgy rendelkezik, hogy ezek a beszámítások nem érintik a bérrendelkezéseket. Mivel a rangfokozathoz bér is tartozik, abban a korábbi munkaviszonyok beszámítása változást nem eredményezhet.

(Nagy Balázs és tsai szaktársak viszont akkor lettek volna valóban „igényesek", ha a költői név helyett saját nevüket írják alá. Akkor sem történt volna semmi bántódásuk. — A szerk.)

A posta év végi jutalma: 12,8 nap

Januárban még csak a merészek gondoltak rá. Február táján a pesszimisták is felderültek. Márciusban pedig már mindenki beszélt róla. A közel tizenhárom napi munkabér mindenkit megnyugtatott. A postáscsaládok és dolgozók körében sokszor elhangzott a kérdés: — „Mit vegyünk belőle?"

170—100

A Tudakozó hivatalvezetői szobájából hívom a számot, hogy feladjam a valóban különleges kérdést.

— Elégedett a kifizetett nyereséggel? — kérdem Keresztes Györgynét, aki még erre a kérdésre is a tőle megszokott pontossággal válaszol.

— A legjobbkor kaptam — mondja. — Itt a tavasz. A ruhatáramra ráfér a frissítés. Hogy mennyit? Tizenhárom és fél napot: nyolcszáz forintot. Tavaly csak ötszáz volt. Örülök? Igen!

A beszélgetésnek vége. Türelmetlen előfizetők keresik a vonalat.

Míg az iménti kis közjáték zajlott, a munkaügyi osztály érdekes statisztikát állított össze számomra.

— Tavaly 57 ezer forintot, idén 96 ezret fizettünk ki — magyarázzák. Az évi átlagok: 456, illetve 763 forint.

Az emelkedés imponáló, de ez még csak a bevezető. A lényeg ezután következik.

— A nyereségrészesedés béralapja 1964-ben: 1 900 ezer forint volt, idén 2 235 ezer. A különbség részben a bérrendezésből adódik, amelynek mindenki örül. — Igy vélekedik Pártai Attiláné is, akit a gépasztaltól hívunk el egy pillanatra.

„Három négyzetméter parketta"

Ezzel a meghökkentő kommentárral tette le otthon Pártainé a pénzt. A férj azonban értette a dolgot.

— Az őszre megkapjuk a lakást. Mióta megtudtam, állandóan számolgatok. A nyárra együtt lesz a kezdéshez szükséges pénz.

A férj építőipari szakember, a felesége 700 forintnyi nyereménye valóban három négyzetméter parkettával egyenlő.

Pártainé és Mágori Mária helyet cserélnek. Az előbbi a gépnél, az utóbbi itt felelget a kérdésekre.

650+350 = 1000...

— Semmi gondom — mondják rólam a többiek. A szüleimmel élek. Anyám sohasem kér tőlem pénzt. Lelkiismeretemre bízza. Mit mondjak, az bizony sokszor hallgat! „Mennyi pénzt adsz haza?" — kérdik sokszor a barátnőim. Kevesebbet, többet, mikor hogy — válaszolok ilyenkor. Köztünk legyen mondva: a „kevesebbet" a gyakoribb.

Nézem, míg beszél. Az átlagosnál csinosabb. Bizonyára sokat szórakozik. Mintha kitalálná a gondolatom, így szól:

— Inkább színházba, moziba járok. Nem szeretem a táncot. A nyereséget pedig — komolykodik — ezer forintra egészítve odaadtam anyámnak. No, azért még maradt „adósságom" — mondja derűsen, s máris eltűnik az ajtó mögött, mert hívják a géphez.

★

Szentendréről azt mondják, hogy csak azért nem csatolták még Budapesthez, mert elég az a huszonkét kerület. Van benne valami, mert ami az emberek gondolkodását illeti, Pest ez a javából.

Rossz vezető = baleset

Antalóczy László, a szentendrei hivatal vezetője, él-hal a gépkocsiért. Harminc éve vezet baleset nélkül. Nem szereti a gyorsaságot. „Lassabban, messzebb... — mondogatja beosztottjainak. Nem véletlen, hogy néhány éve is ezzel a példával élt, amikor sokan kevesellték a bérüket. Az emberek sokat dolgoztak. Sok volt a szóban az igazság.

— A tavalyi bérrendezés komoly javulást hozott — mondja. — A kézbesítők például 250—300 forint közötti emelést kaptak. Idén ez dupla örömet jelentett. Nyereségünk elmaradt az átlagostól. A kifizetett 11,3 nap ellenére sem lehet senkinek panasza, mert sokkal többet kaptunk, mint tavaly. A gondok mellett az ember csak örül, mert látja, hogy jól vezetik az ország „kocsiját".

— Mire fordítom a pénzt? Veszek a kocsimra néhány szükséges dolgot. Rendbeteszem a téli szünet után.

Károlykerti Irén kérdezni jött, de én kérdezek tőle.

Üzenet Alexandriából

Nem válaszol mindjárt. Levelet mutat. A vőlegénye küldte a Szeged tengerjáró fedélzetéről, a távoli Alexandriából. „Augusztusban, ahogy terveztük... — olvasok bele lopva, és a többi már tiszta sor.

— Akkor lesz az esküvőnk — mondja pirulva a fiatal helyi ellenőr. Kell a pénz az esküvőre, meg a bútorra. A mostani nyolcszázzal együtt több mint hétezer forintom van már a takarékban.

— Egyike a legjobb munkaerőknek — mondja a hivatalvezető, miután Károlykerti Irén távozott. — Fiatal, pontos, szorgalmas, megbízható... — Kell-e ennél különb méltatás?!

200 négyszögöl „idegcsillapító"

Erről beszél Kühn Istvánné, a hivatal szb-titkára. Értetlen ábrázatom láttán felnevet. Kétszáz négyszögöles telek a Határcsárda felett a hegytetőn — magyarázza jókedvűen. — Vasárnaponként ásunk, pihenünk. A tenyerünkön hólyagok, de a fejünkben nyugalom, felfrissülünk.

— Tudja, mi nem számítottunk ennyi nyereségre. A múlt hónapban sokat hallottunk az itteni üzemekről. Volt, ahol egy-két napot, volt, ahol semmit sem fizettek. A BUVIG nem teljesítette a tervét — gondoltuk, mi sem állunk jobban. Kellemesen csalódtunk.

— A pénzből bekerítjük a „ranchot" — válaszol, és gyorsan megmagyarázza: — Igy nevezzük magunk között a telket.

★

Kis és nagy tervek. Dédelgetett álmok, gyakorlati célok. Megvalósításukhoz egy lépés előre az a tizenhárom nap, amit a népgazdaság adott a postás dolgozóknak.

NÉMETH TIBOR

Lenin élt,
Lenin él,
Lenin élni fog

Felszabadulásunk 20. évfordulójára leplezték le az új Lenin-szobrot. A szobor, amely a budapesti Dózsa György úton áll, illő emléket állít Vladimir Iljics Leninnek, a proletariátus legnagyobb harcosának.

Illusztráció: Bakallár József

SZABÓ LAJOS:

„Levéltávirat anyák napjára"

Édesanyám, ó édesanyám! — Ezt mondogatom csak
s mint a gyerek az egyszem cukrot,
úgy görgetem számban a hang-rögöket.
Édes neved, játszva-cicázva kóstolom újra, meg újra;
élvezve zamatát, a nyelvemen tartom egy ideig,
majd finoman, óvatosan bánva ritkabecsü csemegével:
visszafogom az ízt faló nedvek futását,
— attól félve, hogy túl hamar elfogy.

Látod? Anyám! Én, a fiad, én, aki oly sok mindent
megígértem, míg kicsi voltam;
esküvel is bizonyítva, hogy így meg ámúgy lesz. —
meglásd csak
most felnőve, mint kinek nem telik többre,
csak neved mondogatom, mint a gyerek; ha
járni kapatják már, a beszéd szó-füvű rétjén,
s bukdácsolva barangol, mert csak néhány lépés még
a sajátja;
S tudom nem vagyok magamban itt a milliók között;
Mondtuk eddig földünk ezer nyelvén, s mondjuk még
míg világ lesz a világ:

Édesanyám! Néked nincs másik fiad,
aki büszkébben és szomorúbban mondaná néked:
Édesanyám,
ó, Édesanyám!

P. KOVÁCS JÁNOS:

A két nap között

A Postás Dolgozó 1964. szeptemberi számában Irodalmi Pályázatot hirdettünk hazánk felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére. A pályázatra mintegy 50 írás érkezett, amelyek közül a bíráló bizottság az I. díjat (800.— Ft-) P. Kovács János „A két nap között", a II. díjat (500.— Ft) dr. Horváth Pál „Megállították", a III. díjat (300.— Ft) Lévai János „A bajusz" című novellái nyerték. Ezenkívül a többi között a bíráló bizottság közlésre javasolta Újházi László, dr. Pazar Ferenc, Horváth Nándorné és Juhász Sándor beküldött írásait.

Vajda Márton kézbesítő postás lelkében bánat ült, és magában mondogatta: bizony, nagyon hamar elrepült a harminchat év; nagyon hamar. Tisztán emlékezett az első napra is, amikor munkába állt. Akkor is tavasz volt, május, fényesen sütött a nap és az utcán embertömeg nyüzsgött. Tüntettek! Munkát, kenyeret, egyenjogúságot, kultúrát követeltek. De régen is volt! Nagyon régen. Most pedig elérkezett az utolsó nap. Nem hitte, hogy ennyire nehéz lesz. Talán ezt a napot jobb lett volna átaludni? Lehet. Pedig várta a nyugdíjazást, annál is inkább, mert az utóbbi időben a lábaival sokat gyengélkedett. Utóbb már számolta a heteket, aztán a napokat: hármat alszunk, kettőt, egyet és itt lesz az a nap. Emlékezett rá, gyermekkorában várta ilyen szorongva a karácsonyt és a búcsút. És hát ez is elérkezett. Holnaptól már nem azt mondják, hogy Vajda Márton kézbesítő postás. Nem. Hanem, hogy Vajda Márton nyugdíjas.

Befordult a Galagonya utcába. Vállán tömött bőrtáska lógott. Az első kapu előtt megállt és kezébe vette a felső köteg levelet, hogy dolgozni kezd. Mielőtt betért volna a kapun, tekintetét végigfuttatta a magas és hosszú házsoron. Harmincnégy bérház, százkilencven emelet. Nagyon sokszor megmászta a százkilencven emeletet, de ma utoljára. Szeretett volna gondolataitól szabadulni, de hiába, szivét szorongató érzéseitől nem tudott megválni. Azzal próbálta nyugtatni magát: tízezrek mentek már nyugdíjba, ha azok meg tudták szokni a tétlenséget, akkor ő is. Az öregek menjenek pihenni és helyükre jöjjenek a fiatalok.

Vajda Márton nagyon szerette a munkáját. Szivvel-lélekkel csinálta azt. Ha bánata vagy rossz kedve volt, senkivel nem éreztette. Igyekezett mindig és mindenkihez közvetlen lenni. Az öregeket és a gyerekeket különösen elhalmozta kedvességgel. Abból a gondolatból indult ki: ha megéri, ő is megöregszik és neki is jól fog esni, ha a fiatalabbak tisztelettel lesznek iránta. Gyermekük nem volt, születtek, de meg is haltak. És minden gyermekben a sajátját látta.

Az első ház hatemeletes, keskeny, sötét udvarral és lassan járó lifttel. Vajda Márton kiszállt a liftből és dolgozott. A körfolyosón ajtók és ablakok sorakoztak. Az üvegeken belül csipkefüggönyök, azokon túl pedig emberek és bútorok. Ahogy ballagott, lélekben bent járt a lakásokban és maga előtt látta a családok apraját-nagyját. Különös látomás volt — mindannyian a kezét figyelték.

Máskor, ahogy a levelet bedobta a ládába, hosszút csengetett. Most nem tette. Senkivel nem akart szembenézni. Esetleg arcáról leolvassák gyötrődését. Kérdeznék szomorúságának okát. Akkor pedig nem tudna hazudni. Fájna kimondani az igazat.

Búcsúzni? Azt nem. Bizonyára hálálkodnának, sajnálnák. Nem bánta volna, ha már az utca végén járna. Ismét nyugtatta magát: meglátogatja majd a vidéki rokonokat. Az is lehet, hogy leköltöznek a szülőfalujába. A nyugdíjból ott könnyebben megélnek a feleségével.

Galagonya utca 21, vedlett homlokzatú, háromemeletes épület, a lépcsőház zárt, emeletenként három fekete ajtó. Vajda Márton a középső ajtó előtt megállt és nézte a fényesre csiszolt névtáblát: Debreceni Piroska — mondta magában —, tőled is búcsúzom. Valamikor szerettelek, harminc éve is van már annak. Szerettelek? Egy kicsit még most is. De csak egy kicsit. A hajad búzaszőke volt, zöld a szemed és pisze az orrod. Akkor te voltál nekem minden, a kerek világ. Közeledésem észre is vetted. Egyszer a szobádba hívtál, leültettél és likőrrel kínáltál. Koccintottunk többször is. Mikor kikísértél, az előszobában vállamra tetted a kezed, és azt mondtad: Miért siet? Nem tudtam válaszolni. Hirtelen minden vérem a fejembe tódult. Hogy gyáva voltam, most is szégyellem.

Amikor kilépett a kapun, ablaküvegkocogtatást hallott, megállt és figyelt a hang felé. A tulsó oldalon, a féllábú Németh suszter verte az ablakot. Amikor tekintetük találkozott, csóválta a fejét és a kezével legyezett a levegőben: — Nem megyek be öreg suszter — mormogta maga elé — senkihez sem. Bizonyára most is egy új viccet akart elmondani. Mindig is gyanakodott rá, hogy a suszter találta ki a vicceket. Mert alighogy történt valami esemény, politikai vagy más, még azon a napon a féllábú viccet mondott. A postásnak mondta el először. nyilván, hogy ő sokfelé jár, és hogy majd tovább adja. Nagyot tévedett a suszter. Vajda Márton nem mondott el soha senkinek egy szót sem. De más dolgokról sem. Hová is jutott volna, ha elbeszéli, amit látott és hallott. A levélkézbesítők sokat látnak és hallanak: — bizony öreg suszter, senkinek, soha, egy szót sem.

Illusztráció: Bakallár József

— Kezét csókolom, postás bácsi!

Vajda Márton hátranézett, tupírozott hajú nagylány intett neki. Fogadta a köszönést és ment tovább. Sebő Katikának többször is mondta már, hogy úgy köszönjön, mint felnőtt a felnőttnek, hiszen másodéves egyetemista. Zavarban is volt mindig, amikor Katika köszönt neki, pedig Katikát születésétől ismerte. Az elmúlt években sokszor kérdezte tőle tanulmányi eredményét. Végig jeles és kitűnő volt. Az egyetemre mégis harmadszorra sikerült bejutnia. Akkor Vajda Márton adta Katika kezébe az ajánlott levelet. A vékony lányka nyakába ugrott és örömében megcsókolta.

Belépett az utolsó ház kapuján. A lépcsőház melletti keskeny mélyedésben — mint húsz év alatt nagyon sokszor — ott állt botjára támaszkodva a hajlott hátú, aszott képű Krauszné.

— Kezit csókolom, nem jött levele Krausz néni. — És miközben ment fölfelé a liften, lélekben búcsúzott tőle is.

Elvégezte a kézbesítést. Állt az utca végén, és szomorú szemmel még egyszer végignézett a Galagonya utcán. Agyán átröppent egy gondolat: ha újra kezdhetné, ismét postás lenne, éspedig levélkézbesitő... Szeme fátyolos lett. Mélyet sóhajtott és maga elé motyogta: — Jó napot Galagonya utcai emberek. Szerettelek benneteket.

MUNKASZERVEZÉSI ŐRJÁRAT (XIII.)

Amikor drágább a leves, mint a hús

BONYOLULT ÜGYVITEL – FELESLEGES ADMINISZTRÁCIÓ

Az ügyvitel ésszerűsítése, az adminisztráció csökkentése napjaink egyik legidőszerűbb feladata. Az országgyűlés legutóbbi ülésén Timár Mátyás pénzügyminiszter is beszélt erről. Elmondotta, hasznos lenne, ha mindenhol felülvizsgálnák az ügyvitelt, lenyesegetnék a felesleges, bürokratikus vadhajtásait. A pénzügyminiszter megjegyzéseit — tapasztalataink szerint — helyesléssel fogadták a postás dolgozók is. Nem véletlenül...

Megy az irat vándorútra...

— A műszakiak és a kétkezi munkások irtóznak az adminisztrálástól — mondja Miskolczi István, a Budapest vidéki Postaigazgatóság III. Műszaki Fenntartási Üzemének vezetője. — Napjainkban viszont meglehetősen sok a papírmunka. A felszabadulás előtti posta építési osztályainál felénél kevesebb létszámmal bonyolódott le az ügyvitel.

Miért van ez így? Kérdésünkre Miskolczi István üzemvezető és Szekeres István művezető együttesen próbál válaszolni. Számba veszik, hogy mi minden történik addig, amíg a fél kívánságára a fenntartási üzem bekapcsolja vagy áthelyezi a távbeszélő-állomást, illetve a különböző mellékberendezéseket.

Azzal kezdődik, hogy az ügyfél írásos kérelmet ad a lakóhelyén lévő postahivatalhoz. A kérelmet a postahivatal iktatja, majd átadja a szakaszkezelő vonalfelvigyázónak, aki kimegy a helyszínre, elkészíti a munka műszaki rajzát, tételesen felméri a szükséges anyagigényt és kitölti a szerelési lapot.

Az ügyfél kérelme ezek után a szerelési lap kíséretében a fenntartási üzemhez kerül. Itt a távközlési előadó bevezeti az úgynevezett „T"-naplóba. Ezt követően a szerelési lap a műszakiakhoz kerül. Azok először is „megnézik" — az íróasztal mellett —, hogy helyes-e e vonalfelvigyázó felmérése. Majd pénzügyileg értékelik a munkát. Kiszámítják, hogy tételesen és együttvéve mi, mibe kerül. Az értékelés után a szerelési lapot ismét a távközlési előadó veszi kézbe, s a művezető által kivetített összeget bevezeti a „T"-naplóba.

Ezek után a műszaki-fenntartási üzem vezetője ellenőriz. Többi között utána néz, hogy a munkának nincs-e műszaki akadálya. Amennyiben nincs, az ügyfélnek küldenek egy csekket és felszólítják, hogy az előkalkulált összeget tizennégy napon belül előlegként fizesse be.

Ha ez megtörtént, az üzemvezető intézkedik a munka elvégzéséről. A kisebb feladatokat a vonalfelvigyázók végzik, a nagyobbakat az építőrészleg brigádjai.

A munka befejezését a szerelési lap beküldésével jelentik az üzemnek. Ezt az illetékes postahivatal nyilvántartásba veszi, lebélyegzi. A brigád a szerelési laphoz mellékeli (vonalvigyázó) a munkanaplót is.

Az iratok ismét a művezetőhöz kerülnek. A művezető az építési napló alapján — legtöbbször az íróasztal mellett — felülvizsgálja az elvégzett munka helyességét. A munkanaplóban rögzített munkafolyamatot, annak anyagigényét összehasonlítja a szabvány előírásaival. Ha minden stimmel, a dokumentált tényleges ráfordítás alapján hat napon belül elkészíti a számlatervezetet.

A számlatervezetet ezután a Budapest vidéki Postaigazgatósághoz küldik. Itt még egyszer ellenőriznek, majd jóváhagynak. A most már hiteles számla a pénzügyi csoporthoz kerül. Összegét egybevetik az ügyfél által már korábban befizetett előleggel. Az esetek nagy többségében eltérést tapasztalnak. Ilyenkor két eset lehetséges. Egyszer az ügyfél ismét kap egy csekket és egy felszólítást, hogy a különbözetet, ami gyakran néhány forintot tesz csupán ki, pótlólag fizesse be. Máskor ennek fordítottja történik: néhány forintot az ügyfél kap vissza postai kézbesítéssel, vagy az előfizető távbeszélő számláján egyenlítik ki a különbözetet. A könyvelések megtörténtével azután lezárul az adminisztrálgatás.

Helyesebben, még mindig hátra van az anyagszámadás. A felülvizsgált munkanaplót — amelyben legapróbb tételekig vezetik a felhasznált anyagot — a művezető átadja az anyagszámadónak. Az anyagszámadó cikkszámonként és költségviselőként könyvel. A Pilisi Állami Erdőgazdaság távbeszélő-főállomásának bekapcsolásakor pl. többi között felhasználtak 0,02 kg. 1. számú falikábelkengyelt, 74 fillér; 0,03 kg zárszeget, 37; és 0,05 kg huzalkapocsszeget 78 fillér értékben. Mint elmondják, megszámlálhatatlanul sok, hasonló nagyságrendű és értékű tételt kénytelenek az anyagkartonokra rávezetni.

Miért egyforma a kis és nagy munkák papírigénye

Csendes szörnyülködéssel hallgatjuk Miskolczi István üzemvezető és Szekeres István művezető szavait. Pedig indulat nélküli tárgyilagossággal engednek betekintést a műszaki-fenntartási üzem tevékenységének ügyvitelébe. Látszik rajtuk, hogy különösebben nem lelkesednek ezért a munkáért, de mintha egy kicsit belefáradtak volna a „megváltoztathatatlanba".

— Az ügymenet jó. Bizonyos rendnek kell lenni — mondja kérdésünkre Miskolczi István. — Talán az a hiba, hogy ügyvitelünk, számlázási és könyvelési rendszerünk nem tesz lényeges különbséget a nagyértékű és a kisebb munkák között, mindkettőnek szinte teljesen egyforma a papír- és adminisztráció igénye...

Valószínűleg igaza van Miskolczi Istvánnak. Ez a „szokás" meglehetősen nagy terhet ró a fenntartási üzem vezetőire, vonalfelvigyázóira. Szekeres István művezető pl. munkaidejének felét-harmadát adminisztrálással tölti. A vonalfelvigyázók legkevesebb napi egy órát ugyancsak „könyvelnek". Mindez indokolatlannak látszik. A III. műszaki-fenntartási üzem munkáinak 90—95 %-a kisebb értékű. A távbeszélő-állomások bekötéséért 150—160 Ft-ot — különböző mellékmunkálatokért pedig 40—150 Ft-ot fizetnek általában a megrendelők. Az ügyvitel, az adminisztráció túlburjánzását számítva úgy tűnik, hogy néha többe kerül a leves, mint a hús...

— Egyszerűsödne, csökkenne az adminisztráció, ha a munkák nagyobb hányadát tarifális alapon és nem költségszámlás rendszerrel bonyolíthatnánk le — mondja Miskolczi István —, a feltételek megteremtésével talán itt kellene előbbre jutni...

Beszélgetésünk során szóba került: miért kell a megrendelőnek előleget fizetnie Ez az aktus ugyanis többszörösére növeli az adminisztrációt. Nem bíznak talán az ügyfelekben? Vitathatatlan, akadnának olyanok, akik nehézkesen fizetnének. De hát ilyesmi más területeken is előfordul. A lakosság szolgálatában álló tanácsi és szövetkezeti vállalatoknak is gondot okoznak az ilyen „feledékeny" emberek. Ügyvitelük ennek ellenére jóval egyszerűbb a postáénál, amiről a tapasztalatcsere keretében bárki meggyőződhet...

Századkilogrammos tételek

Külön fejezetet érdemel az anyagszámadás jelenlegi rendszere. Gondoljuk, nem tévedünk, ha megállapítjuk, hogy a századkilogrammos anyagtételek könyvelése egyedülálló az országban.

— Az 1950-es években a felhasznált segédanyagokat csak a hónap végén könyveltük — emlékezik Miskolczi István. — A társadalmi tulajdon fokozottabb védelme érdekében megszüntették ezt a könyvelési rendszert...

Érthetetlenül. A jelenlegi kötöttség csak látszólag védi a társadalmi tulajdont. Jóféhány munkához olyan csekély mennyiségű segédanyagot használnak fel, hogy az még századkilogrammban sem fejezhető ki. Igaz, az egyik vidéki postaigazgatóságon kiszámították, hogy 1 kg szög 600, 1 kg 1-es falikengyel pedig 1497 darabból áll és — ezredkilogrammos pontossággal könyvelnek. Ez a módszer azonban — szerencsére — nem általános. A legtöbb helyen nagyvonalúan intézik el a dolgokat, csupán arra vigyáznak, hogy a hónap végi összesítésnél se hiány, se többlet ne legyen.

Örök igazság: az aprólékosság egyes esetekben formális, s ezért haszontalan.

(M. K.)

Az Élüzem cím nem teszi elbizakodottá őket

Zala megye dimbes-dombos községeibe és fővárosába, Zalaegerszegre, is beköszöntött a tavasz. A postás berkekbe hírt hozott, mégpedig azt, hogy a megyei postahivatal jó munkája eredményeképpen elérte az élüzem címet. Németh István hivatalvezető szobájában Benk András, a Postások Szakszervezete Zala megyei Bizottsága titkárának társaságában beszélgettünk erről az eredményről.

Németh István 1957 óta irányítja a Zala megyei postahivatalt, és ez idő alatt négyszer kapták meg az élüzem kitüntetést, most ünneplik ötödször.

Köszönet a szakszervezetnek is

— Jó eredményeinknek legjobb mozgató ereje a munkaverseny, amelynek nálunk már hagyományai vannak. 1957 óta rendszeresen részt veszünk az élüzem címért folyó munkaversenyben, de az idei eredményünkre vagyunk a legbüszkébbek, mert most 18 megyei hivatal versenyében nem volt könnyű kivívni ezt a győzelmet. A szakszervezet munkaversenyt irányító és szervező munkája nélkül nem születhetett volna meg ez a szép eredmény, amely fémjelzi a zalaegerszegiek munkáját. Köszönöm e segítséget — hangsúlyozta a hivatalvezető.

Két mozgóposta, egy vasúti jegyzékelőmenet és egy autómozgóposta tartozik a hivatalhoz. Száznegyvenen dolgoznak itt, és tavaly 78-an vettek részt a versenyben. Öt brigád küzdött a szocialista címért, és valamennyien el is érték. A kézbesítők, a Dózsa-brigád, másodszor kapták meg ezt a kitüntetést.

A kerületi irányító versenyben Bogár Imre az első helyet szerezte meg, az országos irányító versenyben pedig Klausz József a harmadik helyet biztosította magának.

A Petőfi Sándor, Zrínyi Ilona, Jókai Mór nevet viselik a brigádok. A tagok közösen vállalták a fegyelmezett munkát, a szétosztóvizsga évenkénti sikeres letételét, a fiatalokkal való rendszeres foglalkozást, a távirányítások csökkentését, a táviratferdítés, csonkítás megszüntetését, a brigád tagjainak szakmai és politikai fejlődését a forgalmi irányszámok 100 százalékon felüli teljesítését, a hírlapremittenda csökkentését és a hírlapdíjbeszedési nyugták pontos kezelését, negyedévenként 50 új hírlapelőfizető gyűjtését. Sorolhatnám még azokat a vállalásokat, amelyeket szinte maradék nélkül teljesítettek, sőt, túlteljesítettek.

A többletbevétel 500 000 forint

Még néhány adat, amely az élüzem címért folyó versenyük komolyságát bizonyítja:

A hivatal minősítése ötös. 128 218 forintos anyagfelhasználási keretükből 14 111 forintot takarítottak meg. Bevételi tervüket 112,6 százalékra teljesítették. Vállalták, hogy 10 irányítási vizsgát sikeresen letesznek és 20-at teljesítettek. Havonta rendszeresen munkaértekezleteket tartottak, ahol a hivatalvezető, a szakszervezeti bizottság tagjai és a brigádvezetők értékelték az eltelt időszak eredményeit, hibáit. Minden kampányfeladatot 100 százalékosan oldottak meg, ami elősegítette 500 ezer forintos többletbevételüket. A hivatalban a dolgozók hibájából kártérítés nem fordult elő.

Ime, az adatok, a számok, a hivatali kötelesség teljesítésének és megfeszített becsületes emberi munkának az eredményei. Olyan emberek élnek és dolgoznak a Zala megyei postahivatalnál, mint Pénzes József, Horváth Lászlóné, Molnár Endre, Dömötör Lajosné brigádvezetők, és olyan brigádtagok, mint Szalai Imréné, Tóth József, Dénes József, Pajzs Pál és a többiek, akik segítenek egymásnak, közösen végzik a munkát, olyannyira, hogy a karácsonyi csúcsforgalmat zökkenőmentesen bonyolították le.

„Az öregek" jó példája gyümölcsözően hatott a fiatalokra is. A „Szakma Ifjú Mestere"-mozgalomban tizennégyen vettek részt, közülük egy arany-, öt ezüst-, négy bronzjelvényes lett, négyen pedig oklevelet kaptak.

Azért nem elbizakodottak!

A nagyszerű eredmények és a kitüntetés nem tette elbizakodottá sem a vezetőséget, sem a dolgozókat. Egy percig sem pihentek meg a siker babérain, hanem azonnal munkához láttak. Mégpedig nagyobb célokat tűzve maguk elé, amelyeknek egy részét már a felszabadulási versenyben el is érték. Ebben az évben szeretnék megszerezni „A szocialista munka hivatala" címet. Elkészült új munkatervük is, amely már e cél elérésének jegyében fogamzott. Néhány adat a felszabadulási munkaverseny vállalásaiból:

A versenyidőszakban a hivatal minősítési szintjét tovább tartani, az igazgatóság által megadott teljesítményi irányszámokat — beleértve a hírlapterjesztési tervet is — teljesíteni. A hivatal önköltségi tervét csökkenteni. Vállalják, hogy Zalaegerszeg és Nagykanizsa város területén 1000 db. tömblevélszekrényt szerelnek fel. Az öt szocialista brigád mellé újabb brigádok alakulnak, és az év végére azok is elnyerik a szocialista címet. A hivatali épületek belső berendezésének megóvását vállalták, s hogy javításokra 1200 forintnál többet ne kelljen felhasználni.

Örömmel adtunk hírt a Zala megyei postahivatal jó munkájáról, kitüntetésükhöz ezúton is gratulálunk. Az elmúlt évek eredményei, a mostani munkaverseny jogosan enged következtetni arra, hogy ez év végére valóban elnyerik a „Szocialista munka hivatala" címet, amihez ugyancsak jó munkát és sok sikert kívánunk!

RÁCZALMÁSI GYÖRGY

Bíráltunk — intézkedtek

(A példát másutt is követhetnék)

Lapunk januári számában hírt adtunk arról, hogy a Debreceni Postaigazgatóság területén hogyan élnek, dolgoznak a postások. „Országjárás" cím alatt foglalkoztunk a Szolnok 1. postahivatalban látottakkal, hallottakkal. Megírtuk, hogy Csendes Károly, a hivatal vezetője elégedetlen a postafiókok elosztásával, illetve megtervezésével. Ugyanis a sűrűbben használt nagy fiókok lent, a legalsó sorban voltak. Valóságos büntetés az anyagot berakni, mert alkalmanként ötvenszer is térdet kell hajtani. Sok az. Az idős térdek már recsegnek.

Nem írtunk ugyan külön a Debreceni Postaigazgatóság vezetőjének, de Király Zsuzsánna válaszolt intézkedéséről. „Tájékoztatom a szerkesztőséget arról, hogy a szakbizottsági ülésen a fiókbérlőszekrény tervét a tervező nem mutatta be, a végleges terv készítése során pedig a bizottság azt részleteiben nem vizsgálta meg. Ezért készültek a fiókok kifogásolt módon. A fiókok átalakítását tervbe vettem, a végleges kivitelezést március 17-én megrendeltem. A PÉKÜ egy hónapon belül átalakítja a szekrényt".

Örülünk az intézkedésnek, de felhívjuk az összes igazgatóságok figyelmét erre a problémára. Büntetés, valóban büntetés az ötven térdhajlítás a rosszul tervezett postafiókok miatt. Kövessék a debreceni példát, hiszen ez munkásvédelem és nem is akármilyen.

B. Gy.

Vállalták — csak részben teljesítették!

Az elmúlt év tavaszán nagy volt a vigadalom a Szeged 2. postahivatalban. Szocialista kollektívát avattak, az első olyan közösséget, amely megérdemelte a szocialista brigád címet. A vendéglátók a Petőfi-brigád tagjai voltak. Ők terítettek, szakácskodtak, sőt, saját kis zenekarukkal szórakoztatták a megjelenteket. A fehér asztal mellett ott ültek a mozgópostásokból, targoncaés raktárkezelőkből verbuvált, szocialista címért versengő brigádok tagjai is. Titkon arra gondoltak, hogy jövőre talán ők lesznek a vendéglátók. Az emlékezetes összejövetel óta csaknem egy esztendő telt el. Vajon az idén ki lesz az ünnepség szervezője, s melyik brigád esélyes a kitüntető címre?

A szabad idő jobb kihasználásáért...

A szokásos délutáni pihenő időben voltunk a hivatalban. A dolgozókkal életükről, munkájukról beszélgettünk, s ők készségesen válaszoltak. Kitűnt, hogy a többség vidékről jár be. Szabad idejük töredékekből tevődik össze. Akik kora hajnalban állnak szolgálatba, azok már előző este bejönnek a hivatalba. A mozgópostások pedig a napi fordulók miatt 5—6 órát is eltöltenek a Szegedtől távol eső városokban. E töredékidők, bizony, gyakran elfecsérlődnek, pedig lenne mit tanulni, olvasgatni. A dolgozók túlnyomó többsége még nem tette le a kötelező vonalcsoport-vizsgát. Műveltségük, általános ismereteik gyarapításában sem léptek előbbre. Tóth József, a szocialista brigád tagja, ugyan tervezte a „Tanulj, olvass, válaszolj" elnevezésű mozgalom megszervezését, de ez csupán elképzelés maradt. E mozgalom pedig éppen azoknak előnyös, akik szabad idejüket utazgatással töltik, vagy sok a töredékidejük. Viszont dicséretére válik a Petőfi-brigádnak, hogy a városi pártbizottság politikai akadémiai előadásait rendszeresen látogatják. Erényük még, hogy rendszeresen összeülnek, ügyes-bajos dolgaik megvitatására. Így segítettek Odor Károly és Homoki János feleségén, hogy állást kapjanak. Homokiék szövetkezeti lakáshoz jutottak közreműködésükkel. Körültekintően tanítják, nevelik a fiatalokat, most Gilicze József a brigád újonca. Vele is igyekszenek megszerettetni a szakmát, a szolgálatot. Katona Sándort is ők tanították meg erre, aki miután letöltötte katonai szolgálatát, ismét jelentkezett munkára — a brigádnál. Vállalták még azt is, hogy négy alkalommal hetenként ismertetik a Postaügyi Értesítő tartalmát, de ezek a megbeszélések többnyire elmaradnak.

A zsák elvitte...

A szolgálat-ellátásban leginkább a Petőfi-brigád jeleskedik. A távirányítás irányszáma 170 db. Ők 131-re csökkentették. A díjhiány — visszajelentésüket 38-ról 34-re szorították le. Mint említettük, baj van a vonalcsoport-vizsgákkal. A brigád 10 vizsgát vállalt, csak hetet teljesített. Ez már nagy hiba. Csupa fiatalból áll a kollektíva, tehát képesek megoldani ezt a feladatot is. Nem tették. Azzal viszont már vitatkozunk, hogy a hivatalvezető még a nyugdíj előtt álló dolgozóktól is megköveteli e vizsgák letételét.

A brigád egyik legfontosabb vállalásának nem tett eleget, mármint, hogy nem lesz zárlatlemaradásuk. Bizony, megesett — amire nem volt példa az elmúlt 10 évben —, hogy az egyik zsákot tartalmával együtt az ellenkező irányba induló vonatra tették.

Hazánk felszabadulásának ünnepére eldőlt, hogy kit illetett meg a szocialista brigád cím. Csak azokat, akik teljesítették vállalásaikat.

Forrai János

ÚJ KÖNYVEK

A költészet napján számos mai élő költőnk verseskötete jelent meg. Így VÁCI MIHÁLY, KASSÁK LAJOS, GARAI GÁBOR, BENJÁMIN LÁSZLÓ verseskötetei is többek között.

★

Jelentős szépprózai művek is megjelennek a közeljövőben. BARÁT ENDRE: Lidérc című regényében társadalmunk egyik égető problémájára, a cigánykérdésre vetít fényt. Hőse, egy becsületes cigány munkás, aki a múlt előítéleteivel szemben az igazságáért küzd.

TUDÓSÍTÁS A POSTAIGAZGATÓSÁGOK ÉLETÉBŐL

BARANGOLÁS BORSODBAN, HEVESBEN

A szoba csendes, mintha csak a közelgő hetekre készülődne, amikor Andrássy Aladár, a Miskolci Postaigazgatóság vezetője távol lesz. Ahogy ő tréfásan mondja: „manrézába" vonul. Három hosszú hétre. A vezetőképző tanfolyam vendége lesz. 57 éves, de... „mindig van mit tanulni!" Jókedvű, kiegyensúlyozott ember, s ez érthető, az eredmények indokolják. Hogyan érték el? „Inkább megírom, röviden — jó?" Jó!...

A HÁLÉP új vezetőt kap

14 esztendeig a Miskolc-vidéki Fenntartási Üzem vezetője volt Agócs László, aztán egy napon...

„Hivatott az igazgató. A HÁLÉP-nél nem teljesítették a tervet. Tiltakoztam. Ő meghallgatott, és csak annyit kérdezett: mit gondolsz, fontos hogy a HÁLÉP teljesítse a tervét? Válaszoltam, és 1965 január óta vezetem. Most ismerkedem az emberekkel. Mert ez a legfontosabb: ismerni az embereket, igazán ismerni. Csak így lehet! Két megyében dolgozunk: Borsod és Heves megyében. 117 emberrel. Nem könnyű! A legfontosabb a munkafegyelmet megszilárdítani. Ez sem könnyű, és néha bizony keménységet követel és nem lehet, nem szabad meghátrálni. Négy embertől elköszöntem: fel is út, le is út! Inkább kinlódunk új erőkkel, érdemes. Amazok, ha megváltoznak, visszajöhetnek. A Fenntartás nyolc ízben volt élüzem, szeretném, ha jövőre már ez is az lenne. Az emberek is akarják, menni fog — miért ne menne? Hát, igen, a kiöregedés! A már megfáradt embereket elosztottuk a brigádok között, és azokon belül is megkeressük számukra a könnyebb munkát. Így a brigádoknak is könnyebb. Most? Sokféle munkánk van. Itt van például a diósgyőri villamosítás. A légvezetékeket el kell tüntetni, kb. 2000 méter kábelt kell lefektetni. Már a vége felé közeledünk, április 1-re készen leszünk. (E sorok megjelenése előtt!) Nincs itt semmi baj!"

Mosolyog. Az erős, magabiztos emberek nyugodt mosolyával. Ahogy beszél, minden olyan egyszerűnek tűnik.

„Azért nem olyan olajozott itt minden — szólal meg Kiss Ernő, a szakszervezet megyei titkára — így például vannak anyagellátási nehézségek is. („Hát vannak — morog közbe Agócs László — minek arról beszélni?") Az üzemvezető leleményessége nélkül nehéz lett volna leküzdeni azokat. (Újabb morgás. „Eh!") A vidékitől, a fenntartástól senki nem hozott magával. Egyetlen embert sem! A jól bedolgozott, összejogott gárdát nem szabad megbontani — mondotta. („Nem is, az volna csak szép?!" Mert nem könnyű ám otthagyni a régit, és neki kezdeni az újnak ahol...") Sokat beszélsz, Ernő. Nem beszélni kell, cselekedni!" Kiss Ernő elhallgat. Egymásra néznek, mosolyognak. És cselekednek.

„Az új házak már így épülnek"

Villamoson, kerékpáron, motoron járja a körzetét Szoboszlói Barna, a Miskolci Távbeszélő Üzem vonalmestere.

„Hova, hogyan a legjobb. Van hely még 12 km-re is, vigyázni kell az időre. Kincs az. Vigyázzuk is mindenképpen. A terv teljesítését folyamatosan ellenőrizzük, hetenként, csak így tudjuk, hol tartunk, nem győzhet rajtunk az idő. Márciusban 400 méter kábelt építettünk be. Felszálló kábeleket. Ezekkel már a jövőt biztosítjuk. Ha más lesz kapacitás a központban, úgy elkerülhetjük a bontást. Gondolni kell a jövőre is — nem? Az új házak már így épülnek, felszálló kábelekkel."

Szuhakálló — Rudabánya — Ózd — Kazincbarcika...

„A mi feladatunk a Sajóvölgye hírhálózatának fenntartása és újak építése." Így kezdi szavait Kiss József, a Kazincbarcikai Műszaki Fenntartási Üzem vezetője. Csendes, nyugodt, halk. Megtévesztő alkat —, mint kiderül.

„69 emberrel dolgozunk. 6 műszaki, 3 adminisztrátor, 60 fizikai. Komisz telünk volt, nagyon komisz. December 5-től január 16-ig mindennap voltak dőlések, komisz tél volt. A tapadó havat nem bírták el a huzalok. A hó alattomos ellenség. A téli szelet sem. Mindegy, elmúlt, ma már csak legyintünk rá, előre kell nézni mindig, mindig csak előre. Csak a gyenge panaszkodik. Nálunk a munkafegyelem? Bár mindenütt ilyen lenne. Nyugodtan mondom, tapasztalati összehasonlítás alapján — állandóan járom a területet — így van. Nagy erő ez, higgye el, nagyon nagy erő, a jó munkafegyelem, az győz mindenféle komisz télen, a legkomiszabb télen is. Baj? Az is akad. Akad. Pedig nem kéne. A Bányászati Építőipari Vállalat Rudabányán átvágta a kábelt. Csúnya ügy, nagyon csúnya. (Egyszerre felizzik, mintha kicserélték volna ezt a nyugodt embert, bár most is halk, de forr, kitörni készülő vulkán, elemi erőket sejtető.) Rendőrség, polgári per... Kinek jó ez? Minek jó ez?... A hiábavaló munka, az ellopott munkaórák, az ellopott munkaerők, az elrongált jó kábelek...?? És ha megnyertük a pert, mit kapunk? Pénzt!... De milyen pénzt? Honnan veszik a pénzt?.. Tőlem, tőlük, a magunkéból! Az állam az egyik zsebből fizet a másiknak, a másik zsebbe teszi. Miért nem értik ezt meg egyesek?!..."

„Itt szemben áll a Heller-féle..."

Ózdon az 1-es számú postahivatalt alakítják. Február 4-én kezdett hozzá a PÉKÜ a korszerűsítés munkálataihoz, úgy mondják júniusra készen lesz minden. Várták már régen, megérett, most aztán meglesz. Örülnek. A 2-es sz. postahivatal dolgozói is, bár az átmeneti időszak nem csekély terhet rótt rájuk. Az épület kicsiny, a közönséget fogadó helyiséget felnőtt ember 12—14 egészséges lépéssel felmérheti. Dolog van bőven, a felvételes most, amikor belépünk, mégsem hivatali munkával foglalt, azazhogy, ha úgy vesszük — mégis! Axmann Ferencné karján csöppnyi fiúgyerek ficánkol. Egyre a mélybe akarja vetni magát szertelen jókedvében, kacarász, sikongat. Érzi a biztos anyai kéz erejét és érzi a szeretetet is. A gyerek bizonysággal érzi meg, ki szereti. „Nem, nem az enyém, azé az ügyfélé" — mutat Axmannné egy férfira. „Amíg végez, elvettem tőle, pici ez még, nem lehet elengedni egyetlen pillanatra sem. Nézze, hogy csavargatja magát! Te komisz, te! (A gyerek kacag). Nekem is van. Kettő, kislány. Négy évesek. Igen, mind a kettő: ikrek. A férfi végzett odajön: köszönöm! Nagyon szívesen! A gyerek az ajtóban még visszatekeri aprócska fejét, búcsúzik az alkalmi mamától.)"

És senki az ügyfelek közül nem reklamál, hogy várni kellett a felvételesre.

„Az emberek megértőek — mondja Csintalan Ferenc, hivatalvezető. Jó ez, kivált most, amikor megnövekedett a munkánk. A forgalmistákat átvettük. Bírjuk, csináljuk és mi is megértjük, hogy ennek most így kell lennie. Megértéssel sokra megy az ember, és kevesebb a nézeteltérés is, ami meg adódik, hamar tisztázzuk, könnyen megy. Mert van megértés itt Ózdon, akarjuk, hogy legyen. Itt szemben, ez az óriás — látja? Hát ez az a híres, a Heller-féle vízhűtéses torony. Ez szerepelt a „Nehéz emberek" című filmben. Mit is kérdezett az előbb? Igen. Hát márciusban 50 millió forint forgalmat csináltunk, igen éppen ötvenmilliót, de itt szemben ez a torony... hát ezt nehéz megérteni!"

A Szalajka partján...

A Szalajka ott szalad el a szilvásváradi postahivatal ablaka alatt. Kicsinyke patak, jól megtermett férfi egyetlen egészséges ugrással átjuthat a másik partjára. Doros Béla a postahivatal vezetője alighanem megtehetné, termete is segítené, a terep pedig igencsak megszokott számára. Tapasztalt vadász, erdő- és vadszerető. Évtizedek óta vezeti a hivatalt. Tavaly decemberben helyettest kapott. A helyettesítés ideje elmúlt, de a helyettes maradt, ma Doros Bélánénak hívják. (Doros Béla ugyanis özvegy volt azelőtt.)

„Hamarosan költözünk innen, az új postaépület már kész, mint a belső munkálatok következnek, és július elsején a műszaki átadás. Reméljük e terminus marad, nagyon örülünk az új hivatalnak, a népek is, kellett már. Ezt is szerettük. Látták az őrgróf Pallavicini rezidenciáját? Most üdülő. Amott meg camping van. Megváltozott itt minden, csak a természet szépsége nem. Ebédeljenek a Szalajkában."

Ott ebédeltünk. Jól. Emberek között. Azok is megváltoztak.

1963 júliusban kezdték el...

Eger „ostrom" alatt áll, építik, szépítik e történelmi nevezetességű várost, amely egyre népszerűbb lesz a külföldről ide érkező vendégek körében is. Szépül Eger 1. számú postahivatala is. Szépül és korszerűsödik, ám megőrzi az épület eredeti stílusát. Baranyai Károly helyettes hivatalvezető az átmeneti nehézségekről beszél.

„1963 júliusában kezdték el a munkálatokat, s a tervek szerint ez év júliusában fejezik be. Két év, két hosszú év! Összezsúfolva dolgozunk, s bizony a hivatal dolgozói hétfőn sokszor még nem tudják, hogy kedden melyik helyiségben fognak dolgozni. Csaknem két év óta állandóan költözködünk, költöztetjük a részlegeket, taktikai és stratégiai áttelepítések a napi gondjaink — a munkának menni kell, zavartalanul, a közönség nem észlelhet fennakadást. Eddig sikerült is. A PÉKÜ-vel is sikerül mindig megegyezni. Vitatkozunk, vitatkozunk, aztán vagy módosítunk az építési, az elhelyezési terven, vagy ők győznek meg bennünket, és marad az eredeti. Hasznosak ezek a viták."

Az eredetileg 2 millió forintos felújításról részletesebben beszélgetünk. (Most már két és fél milliós!) Vita is támad közöttünk. Mi tagadás nem tudtam elmenni egy mondat mellett: „Nem lépjük túl a keretet, meg aztán van 10% tartalék is, abból telik, ha... Nem tetszik ez a szemlélet, meg is mondom: ahol az állam ad lehetőséget 10 % túllépésre, ott talán arra is lehet mód, hogy az eredeti összegből megtakarítsanak 10 %-ot. A mérleg nyelve mindig kétfelé billenhet! Csak egyetlen példát szeretnék megemlíteni: Nem tartom haszontalannak megismételni. A kézbesítők termében parketta készül. Jó ez? Olcsóbb (sokkal olcsóbb!) és gyakorlatilag is jobb, megfelelőbb lett volna az egyszerű hajópadló. Részletesebb vizsgálat után akadna még más is. Talán ez a vita sem volt haszontalan, érdemes volna gondolkodni rajta. Most és általában is.

Tradició!

Fónagy László, Gyöngyös 1. sz. postahivatalának vezetője így jellemzi a közhangulatot: „Családi hivatal ez a miénk. Sok család megirigyelheti egyetértésünket, békés, megértő együttműködésünket. A dolgozók 15%-a családi kapcsolatban van egymással. Házaspárok, apa és fia, és így tovább. Jól van ez így, segíti a munkát. Gyöngyösön ez valahogy hagyomány. Itt van például a Szántai család. János, a család feje, a 2. sz postahivatal vezetője. Az asszony is postásdolgozó. Ilona a legnagyobb lány és Mária mindketten postaműszaki munkát végeznek. Zsuzsa elvégezte a Postaforgalmi Technikumot. Igaz, ő most a bányaiparba ment dolgozni, de alighanem visszatér, bár ott sem hoz szégyent a postás becsületre. A negyedik kislány: Gabriella. Az ő jövője még nem dőlt el, 11 éves most. János azt mondta: nem tudom még, messzi van, de ahogy én nézem... A többiek gyerekei sem idegenkednek a munkától. Jelenleg 6 postás dolgozó gyereke tanul, ki a Forgalmi Technikumban, ki a szakgimnáziumban, ki pedig a Puskás Tivadar Távközlési Technikumban. Lesz hát utánpótlás!"

A falon öt oklevél sorjázik. Szerényen, díszes keret nélkül.

„Négy élüzem kitüntetésünk van, egyszer kaptuk meg a kiváló hivatal megtisztelő címét, de van még itt hely a falon a hatodiknak is."

BRÓDY IMRE

Nem véletlenül, hanem szívós munkával

1962-ben a mérlegbeszámolókon kezdődött el, alakult ki a gondolat, hogy az igazgatóság területén dolgozók 1963-ban teljesítik az élüzem-feltételeket. A kezdeményezést a párt, a szakszervezet, valamint a szakmai vezetők lelkesen támogatták, s egymás közt felosztották a területet. Szívós, felvilágosító, nevelő és szervező munka vette kezdetét, párosult ez a törekvés a munka közben felmerülő akadályok gyors elhárításával, a jobb munkafeltételek megteremtésével. A célratörés igen szervezett formát öltött, s nem eredménytelenül: a vállalást az igazgatóság területén dolgozók maradéktalanul teljesítették és 1963-ban elnyertük az élüzem címet. Pedig mindez csupán a kezdet volt.

Az 1963-as mérlegbeszámoló után ez lett a jelszó: „A cím kötelez, legyen mindenkinek becsületbeli kötelessége az eredmények növelése, a minőség javítása." Így elnyerhetjük a Minisztertanács és SZOT vándorzászlóját...

Az újabb cél újabb és nagyobb feladatokat jelentett, nemcsak nekünk, vezetőknek, hanem a dolgozóknak is. Párt és szakszervezeti taggyűléseken, termelési tanácskozásokon, munkaértekezleteken a postás dolgozók tájékoztatást követeltek tőlünk a verseny helyzetéről, hol van lemaradás vagy előretörés. Érezhető volt, hogy mindenki magáénak érezte ezt a feladatot, ötletek, javaslatok százai születtek, amelyek megvalósulása is hozzájárult a jobb, a több munkaeredményhez.

Még 1962-ben csak 422 dolgozó versenyzett a kiváló dolgozó címért. 1964-ben már csaknem 2000-en akarták jobb munkával a címet megszerezni. Meghonosodott ez idő alatt a kiváló hivatal verseny is. 1962-ben 162 hivatal, tavaly már 331 hivatal dolgozó kollektívája versengett a cím elnyeréséért. A szocialista brigád-mozgalomban hasonló a fejlődés. 1962-ben 18 brigádban 178-an, 1964-ben 24 brigádban 217-en kívánták a megtisztelő címet elnyerni. Sokuknak sikerült.

Minden eszközt, minden feltételt a cél érdekében állítottak szolgálatba. A vállalások legkisebbtől a legjelentősebbig konkrétak, értékelhetőek voltak, s ami a legfontosabb, a teljesítések a jobb és fegyelmezettebb postai munkát jelentették a Miskolci Postaigazgatóság területén. A cél és az eszköz tehát összhangban volt nálunk, amely összhang abban nyert kifejezést, hogy átvehetjük az MT—SZOT vándorzászlót.

Már új jelszó születik igazgatóságunk területén: „A vándorzászlót megtartjuk!"

Andrássy Aladár
a Miskolci Postaigazgatóság vezetője

D. Kamody Miklós, a Miskolci Postaigazgatóság osztályvezetője postatörténeti érdekességeket gyűjt

Úton született gondolat

Hónap óta járom az országot, ismerkedem a postás élettel, postás gondokkal, örömökkel. Új és új arcok kerülnek elém, színesek, izgalmasak: Az ember mindig izgalmas. Hétköznap és ünnepnap egyaránt. Soha, sehol nem keresek semmit, és mindig találok. Ez természetes is. Most mégis meglepett, amit találtam. Heves megyében, egy kicsiny faluban, Szilvásváradon, aprócska postahivatalban. Körüskörül erdőség, hegyek, nem ritkán szelíd özekkel is találkozhat a sétáló. A levegő friss, tiszta, a patak forrását nem fertőzi semmi, lehajolsz és ihatsz belőle.

Itt találkoztam egy emberrel: Doros Bélával. Évtizedek becsületes munkája áll mögötte, hat alkalommal nyerte el a kiváló dolgozó elismerő címet, és én most mégsem erről kívánok szólni, nem ez lepett meg. A család, a gyermekei, az az egyszerűség, ahogy olyan gondokról beszél, amelyek másokat panaszra késztetnének talán.

Nem akarok beszélni arról, milyen körülmények között nevelhette föl a felszabadulás előtt egy postás a gyermekeit. Arról sem kell szót ejteni, milyen jövő várhatott egy postás gyermekére, kivált, ha nem egy, de öt gond szakadt a nyakába.

És mit találtam ott, Doros Bélánál?

Tükröt. Tárgyilagos, elfogulatlan tükröt, benne húsz esztendős szabad életünk egyszerű hétköznapi sikerét. Szavak és szegényes érvek helyett, úgy érzem több, ha kommentár nélkül leírom az adatokat. Öt gyermek, négy fiú, egy leány. Íme!

Béla: Most végez a Marx Károlyról elnevezett Közgazdaságtudományi Egyetem általános karán.

István: 1963-ban végezte Sopronban az Erdészeti Technikumot. Jelenleg katona, tartalékos tiszti iskolán van.

Anna: Bölcsészhallgató Debrecenben, másodéves, angol-orosz szakos.

János: A „Puskás Tivadar" Távközlési Technikum IV. évfolyamát végzi, kollégista.

György: Most végzi a IV. általánost, kitűnő tanuló.

A szilvásváradi postahivatal vezetőjének gyermekei. Én azt mondom: hálásak lehetnek magának a gyermekei, Doros Béla. És ő csodálkozva néz rám: nekem?!...

Nem szóltam ra semmit, de most leírom: azért neki is.

B. I.

Ők huszonhárman

Három éve — 1962. február 20-án — alakult meg Gyöngyös 1. postahivatalban a 23 fős kézbesítő-brigád. (A fenti képről hárman hiányoznak.) Voltak közöttük idősebb, szakképzettebb és fiatalabb kézbesítők is. A cél: a teljesítményben gyengébbeket felemelni az átlagszinvonalhoz. És sikerült. Eredményeik: a rádió- és televízió-díjak beszedését 0,07, a hírlapdíj-beszedést 0,85, a hírlaptervet 1,8 százalékkal túlteljesítették. Az engedélyezett 4 százalékos remittendái 2,3 százalékkal csökkentették. Három év alatt kilencen kapták meg közülük a Kiváló dolgozó címet, s összesen 268 társadalmi munkanapot dolgoztak a város szépítésnél. A közelmúltban szavazta meg a termelési tanácskozás részükre a szocialista brigád-címet.

Nagy Géza

EGY GYÁSZHÍR MARGÓJÁRA

Foto: Almási László

A Postások Szakszervezetének elnöksége és pártalapszervezete mély megrendüléssel tudatja, hogy Szabó László postafőfelügyelő a Postások Szakszervezetének munkatársa, a Posta Kiváló dolgozója, aki a felszabadulás óta tevékenyen részt vett a szakszervezeti mozgalomban, s a szakszervezeti apparátusban 16 éven át nagy élettapasztalattal és becsülettel végezte munkáját, életének 48. évében elhunyt. Temetése 1965. április 3-án 13 órakor volt az Új-Köztemetőben. A búcsúbeszédet dr. Zsuffa Szabolcs mb. főtitkár és dr. Jankovich Lajos tartották. Szabó Lászlót utolsó útjára számos szakszervezeti tisztségviselő és postai dolgozó kísérte el.

A hír futótűzként terjedt: Szabó László elvtársunk meghalt. Úgy távozott, mint ahogyan élt, csendesen, szerényen. Hétfő reggel készülődött — mint annyian mások —, hogy munkáját ott folytassa, ahol az előző hét végén abbahagyta. A kegyetlen halál közbeszólt De mily kegyetlen, hiszen 48 éves volt, amikor társadalmunk lelkes, lelkiismeretes katonáját elragadta.

Szabó elvtárs már nincs közöttünk — fizikailag —, de emléke bennünk él. Igen, él! Életútja? Postás tisztviselő dinasztia sarja volt, s a felszabadulás után azonnal megtalálta a helyét a munkásosztály mellett, ahol szilárdan kitartott mindenkoron. Különböző megbízatásokat kapott. Volt lapszerkesztő, elnökségi irodavezető, nemzetközi felelős, instruktor. Vállalta a feladatokat, s becsülettel el is végezte. A Posta Kiváló dolgozója kitüntetést már nem tudta átvenni...

Szabó elvtárs! Nehezen bírkózunk a gondolattal, hogy nem vagy közöttünk. Mennyi mindent akartunk közösen veled elvégezni. Most többet kell dolgoznunk, helyetted is. Az űrt munkával pótoljuk. Emlékedet megőrizzük.

KÜLÖNÖS KITŰNŐ

A hír ennyi volt: Fuchs Ferencné, a Központi Járműtelep dolgozója kitűnő eredménnyel végezte el a 2 éves szakosított felsőfokú postaforgalmi tanfolyamot.

Szokványhír.

Mi ebben a különös?

A különös: Fuchs Ferencné 1964-ben gyermeket várt, a Pénzügyminisztérium 3 éves mérlegképes könyvelői tanfolyamát végezte, napi 8 órát dolgozott — mégis ebben az esztendőben még a felsőfokú postaforgalmi vizsgákat is letette. Az eredmény kitűnő lett. Munkabírása két emberé. Ezért különös a kitűnő.

Szőke, mosolygós arcú és nagyon fiatal.

— Tizenkilenc éves voltam, 1957-ben kerültem a Központi Járműtelepre. Akkor érettségiztem, egyetemre akartam menni, a felvételi vizsgán megfeleltem, de sok volt a jelentkező, nem vettek fel. Szüleim nem akarták, hogy dolgozzam, egyetlen gyerek vagyok, azt akarták, hogy mindenáron továbbtanuljak.

— Csak takarítónőt vettek fel. Takarítónő lettem... érettségivel, de nem szégyelltem. Nem is tartott sokáig. Vezetőim megtudták, hogy jól számolok, értek az adminisztrációhoz és 3 hónap után az anyagkönyvelésbe kerültem dolgozni. Akkor 1000 Ft volt a fizetésem.

— Azután két évig semmi sem történt. De 1959-ben le-

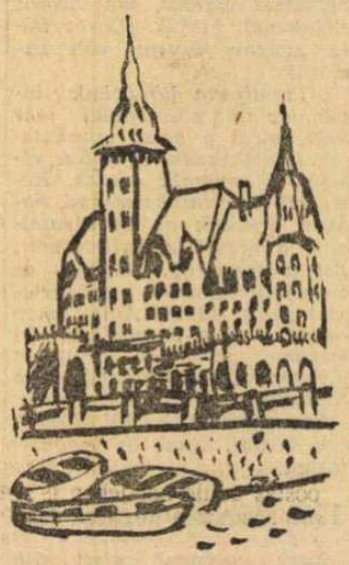

hívtak a munkaügyi osztályra, mondták, javasolnak egyetemre, ha ahhoz van kedvem, menjek, legyek vegyészmérnök. Akkor már elszállt ez a gyermekkori álmom és megszerettem itt a munkát. Azt mondtam, inkább a közgazdasági technikumba megyek, és a levelező tagozaton különbözetivel megszerzem a technikumi érettségit is. Ezt tettem, sikerült, jeles lett az érettségim, és ugyanabban az évben itt a Járműtelepen elvégeztem a postai segédtiszti tanfolyamot is. Ezt kitűnően. — Kicsit hallgat. — Akkor 150 Ft-tal magasabb lett a fizetésem.

— És a felsőfokú tanfolyam?

— Ez udvarlással kezdődött. A férjem — aki innen a harmadik szobában dolgozik — 1959-ben vett feleségül és akkor el is határoztuk, hogy mindketten továbbtanulunk. 1962-ben együtt beiratkoztunk a Pénzügyminisztérium 3 éves mérlegképes könyvelői tanfolyamára és 1963-ban a szakosított felsőfokú postaforgalmi tanfolyamra is. Ekkor már tudtam, hogy gyermekünk lesz. De bíztunk egymásban, lesz erőnk a tanuláshoz. Nem volt könnyű. Áldott állapotban ültem végig az előadásokat. 1964-ben, szülés után a kórházból mentem vizsgázni a Pénzügyminisztériumba és amikor már megvolt a kicsi fiúnk, a férjem segítségével a felsőfokú tanfolyamot is kitűnő eredménnyel befejeztem. A vizsgákra úgy készültünk, hogy korán lefektettük a kicsinyünket, de este nem lehetett tanulni tőle, mert sírt, hát mi is lefeküdtünk. De hajnalonként 3-kor felkeltünk és 6-ig, amíg munkába indultunk, tanultunk.

Ez a különös kitűnő története.

Egy ember története — akinek munkabírása két emberé.

Teljesítményéért a Postás Szakszervezet elnöksége most jutalomban részesíti családjával együtt. Áprilisban kétheti jutalomüdülésre küldi a lillafüredi nagyszállóba.

H. BARTHA LAJOS

Krúdy Gyuláról

Irodalmi, művészeti, sőt politikai történetünk számos kiválósága sarjadt a postások nagy családjából. Irodalmunk egyik nagysága, Krúdy Gyula is postás családból származott. Ez a körülmény egyik rugója — Dickens írói hatása mellett — annak, hogy témái gyakran a postakocsiról és általában a postáról szólnak.

Így ír anyai nagyatyjáról:

„A légy eljött az útonjáró ember köpönyege gallérjában, kalapjában, poggyászában a harmadik országból is, hogy megcsípje azt az embert, akit a sors erre kijelölt. Ebben az esetben Radics János atyja, Radics József (ő volt az anyai nagyatya. — A szerk.) volt kiszemelve, hogy a nyakán megcsípje egy mérges légy, hiába volt a budai helytartósági engedély a falon berámázva, amely szerint a cs. és kir. kormány a posta szállításával a dunántúli részekben (ab Wien) Radics Józsefet bízza meg. Ugyanilyen írásuk volt hajdan a Thurn-Taxisoknak, akik később birodalmi hercegek lettek: s ugyanilyen licenciája volt Biasininek, a taliánnak, aki ugyancsak azzal kezdte, hogy delizsáncokat járatott Erdélybe és végül a leggazdagabb vendéglős lett Magyarországon." (Urak, betyárok, cigányok.)

Biasinivel és a postás témával a következő írásában is találkozunk. Ebből talán a pesti postaállomás helyére, esetleg egyik megállójának közelebbi helyére is következtethetünk. A vizivárosi postaállomás kétségtelenül a Bomba téren volt. A pestinek helye pontosan meghatározva nincs. De szóljon az írás!

„Valahol ott végződik a régi Magyarország a pozsonyi diétákon, midőn felsőbüki Nagy Pál volt a reformerek vezére. Nemsokára ezután hazajönnek külföldi utazásaikból Széchenyi István és az ifjabbik Wesselényi Miklós, még delizsánc és hátasló a közlekedési eszköz a külső országokban is, idehaza már sokat beszélnek a vasúti vonal megépítéséről Vác és Pest között. Csak Deák Ferenc ellenzi még a dolgot, mert a vasúttal tönkremennek a dunántúli gyorsparasztok és szekeresgazdák. Biasini úr postakocsi járatait a Nagy-Alföldön át Kolozsvárig, Brassóig nem fenyegeti veszedelem. E rengeteg alkotmányok, melyek az Alföld feneketlen országútain a tiszai kiöntések között, útszéli csárdák mellett a régi regényes Magyarországon a közlekedés egy részét lebonyolították. Nagyon megfeleltek hivatásuknak, midőn az ügyes-bajos dolguk után járó magyarokat Pestre szállították, a Hétválasztó udvarán letették. Ők hozták a bálozó kisasszonyokat a vidéki kúriákból, akikről később naplót írtak a pesti lionok." (Hídavatás.)

Szemlélődés „A posta 20 éves fejlődése" kiállításon

AZ IGAZGATÓSÁGOKHOZ IS ELJUT

Rólunk és nekünk szól a Postavezérigazgatóság és a Postások Szakszervezete által rendezett „A posta 20 éves fejlődése" című kiállítás, amely a napokban zárult a Benczúr utcai Postás Művelődési Házban.

Látványos visszapillantást biztosít minden látogatónak az elmúlt két évtized híradástechnikájának fejlődéséről, a forgalmi és műszaki ágazatok eredményes munkájáról. Az egyik teremben a legújabb gyártmányú bélyeg- és bérmentesítő, bélyeg- és képeslapárusító automaták láthatók. Majd egy furcsa masina tűnik a szemünkbe: pénzszámláló gép. Beleszórnak sok-sok aprópénzt, egy gombnyomás, s működésbe lépnek a karok, emelők, a számlálók, s a kis zacskókban pontosan annyi darab húszfilléres, amennyit a gép számlálói mutatnak. Az elektronikus torzításmérő és jelfogó vizsgáló berendezés is az érdekességek közé tartozik.

A sajtó, a rádió sokat foglalkozott már a CB 666-os magyar távbeszélő készülékkel, most találkozhatunk vele, megnézhetjük közelebbről is. A sok érdekesség között feltűnést kelt Nemes Tihamér 1953-ban tervezett televízió vevőkészüléke, s mellette már ott a jövő gyártmánya, a 12 csatornás „Star". Sorozatgyártását 1967-ben kezdik.

Felemeled a kagylót, szokatlan a formája, de még a színe is. Fehér, halványzöld, bordó, piros, kék, kinek milyen az ízlése. S egy modern formájú telefon! Óriási. Hallgató nélkül működik, nyílt hangszórórendszerrel.

Az egyik teremben falon elhelyezett villogó üvegtábla. Egy gombnyomás és parányi lámpák jelzik az országot behálózó tíz mikrohullámú közvetítőállomásunk tevékenységét.

A szemléltető tárgyakon kívül szép, nívós fotódokumentumok emlékeztetnek a régmúlt hírszolgálatára. A mai művészi fényképek pedig az ország különböző rádió-, televízióadó- és vevőtornyairól, postai létesítményekről, épületekről, gépekről készültek.

Örömmel hallottuk, hogy a kiállítás az összes igazgatóság területére „elvándorol", hogy postás dolgozóink közelebbről is megismerhessék a 20 év alatt megtett út eredményeit, a szociális, kulturális és a munkakörülményekre vonatkozó fejlődést. Dicséret illeti a rendezőket, a művészeket, a fotoriportereket, a kiállítás megrendezéséért.

Nem hangulatrontásból teszszük szóvá azonban, hogy a nagyszerű fényképfelvételek mellől hiányzott a magyarázó szöveg, a képaláírás. Bosszantó hiba ez, reméljük, hogy mire az első vidéki igazgatóságra eljut a kiállítás, kijavítják.

(dér)

Nemcsak az anyagiakért teszik

A szocialista társadalom előtt álló legfontosabb feladatok közé sorolhatjuk az emberek szocialista tudatának kialakítását. Ez a feladat bizony sok energiát, nevelőmunkát igényel, és ebből adódóan a folyamat igen hosszadalmas. Hogy a húsz év alatt megtett út nyomán e téren milyen eredményt tudunk felmutatni, azt például bemutathatjuk az újítómozgalom fejlődésével.

1949-ben 2060, 1950-ben 4831 újítást nyújtottak be a posta területén. Tagadhatatlan, hogy ezek között sok volt az olyan, amely sem a népgazdaság, sem a posta szempontjából nem volt használható. Tény azonban, hogy a két év alatt mintegy másfél ezer újítást fogadtak el, s a népgazdasági eredmény mintegy tizenötmillió forintot tett ki. Az évek során az újítómozgalom egyre inkább javult minőségileg, tartalmilag egyaránt. Napvilágot láttak az újítókat védő rendeletek, törvények. Tagadhatatlan, hogy sok probléma is adódott e törvények megsértéséből, az elfogadott újítások bevezetése körül, és még ma is tapasztalunk hibákat az újítómozgalomban. Ha azonban a mozgalom mai helyzetét összehasonlítjuk az indulással, akkor megállapíthatjuk: a dolgozók tudatában rendkívüli nagy változás ment végbe, öntevékenyen igyekeznek minél jobban közreműködni az egyre növekvő feladatok elvégzésében.

S most, amikor a közelmúltban a Postások Szakszervezete elnöksége megvitatta az újítómozgalom jelenlegi helyzetét, a mérleg a következő eredményt mutatja: 1964-ben mintegy hárommillió forint eredményt jelentett a 773 bevezetett újítás a posta területén. Az újítók legtöbbje — állapította meg az elnökség — nem csupán az anyagiakért, hanem társadalmi rendszerünk erősítéséért gondolkodik, újít, ésszerűsít. A gazdasági eredmény félmillió forinttal növekedett 1963-hoz viszonyítva.

Országszerte ankétokon, tanácskozásokon vitatkoznak az újítók, ahol az újítómozgalomra vonatkozóan éppenúgy születnek javaslatok, mint a posta munkáját illetően. Gondolkodnak azon is, hogy postai vonatkozású újítások kikísérletezésére külön műhelyt alakítsanak. Komoly jelentőségű az immáron hagyományszámba menő újítási feladatterv, amelyet a Postavezérigazgatóság ad ki évenként. Nem ünneprontásnak szánjuk, de meg kell állapítanunk, hogy ezt a lehetőséget még nem használják ki eléggé a posta területén, s a szakvezetők a termelési tanácskozásokon csak elvétve ismertetik a feladattervet, elvétve kérik ki a kollektíva véleményét, javaslatát a különböző feladatok megoldásához. Akad szóvá tenni való az újítások elbírálása és kivitelezése terén is, nem beszélve arról, hogy az újítási javaslatok eldöntése sokszor indokolatlanul hónapokig elhúzódik. Ezekről a problémákról majd máskor beszélünk, hiszen állandóan figyelemmel kísérjük e jelentős mozgalom életét.

Meg kell emlékeznünk a Posta Központi Újítási Tanács munkájáról. E tanács tagjai többnyire társadalmi munkások, aktívák. Az elmúlt évek során számtalanszor országos méretekben tartottak vizsgálatot, és igyekeztek az újítómozgalom előtt álló akadályokból minél többet elhárítani. A tanácshoz érkező panaszok zömét lelkiismeretesen és általában közmegelégedésre intézték eddig, és intézik ezután is.

Ha megfigyeljük, hogy a legutóbbi elnökségi ülésen milyen javaslatot tett a központi újítási tanács az elnökségnek, és milyenek voltak az 1950-es években a javaslatok, akkor a fejlődés — még ha a problémákat is figyelembe vesszük — egészen szembetűnő. 1949-ben az volt a javaslat, hogy az újítómozgalommal foglalkozó aktívákat kell beszervezni, illetve kiképezni. A mostani javaslat: az ügyintézés jobbátételét, a javaslatok gyors intézését, az újítási előadók tehermentesítését szorgalmazzák, s az újítómozgalom szervezésében, irányításában kitűnt elvtársak anyagi és erkölcsi megbecsülésével is segítsék a mozgalom további fejlődését.

A különbségek világosan mutatják a megtett út eredményeit.

Szilasi Gyula

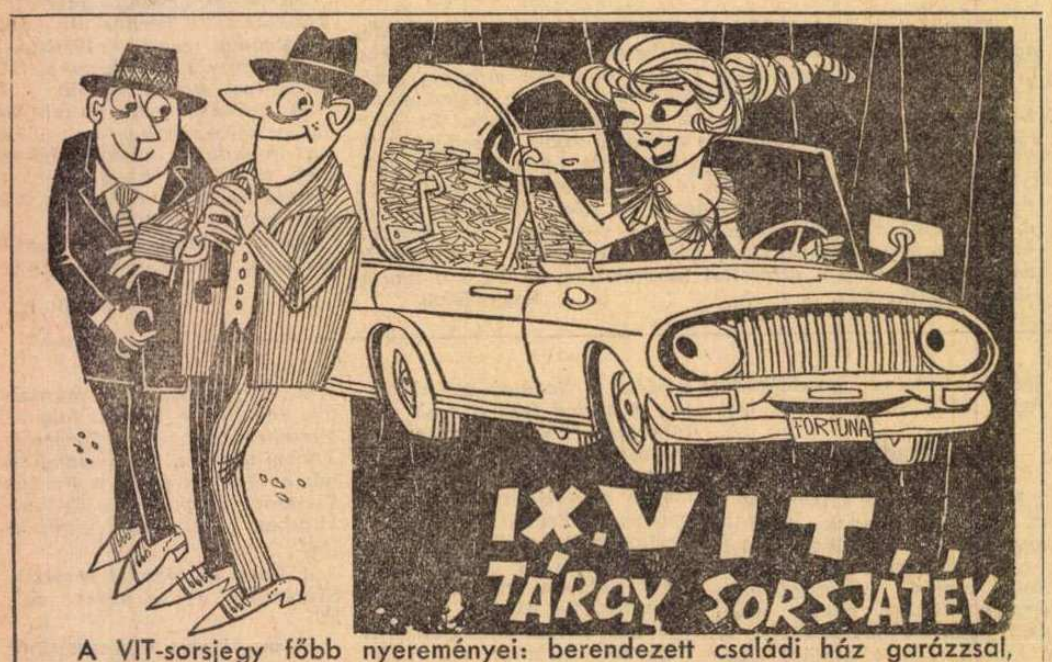

A VIT-sorsjegy főbb nyereményei: berendezett családi ház garázzsal, Moszkviccsal. Balatoni telek víkendházzal, autóval. Víkendházak autókkal, hűtőgépek, televíziók, magnetofonok, rádiók és még 10 000 nyeremény. Ára: 3,50 Ft. Húzás: július 11-én.

Öltözködjünk kulturáltan

Az öltözködésnek, illetve jólöltözöttségnek vannak örökérvényű szabályai. Nem ruhatárunk mennyisége, hanem annak minősége, jó összeállítottsága teszi választékossá öltözködésünket. Az alkalmaknak, célszerűségnek szemelőtt tartása, a ruha gondozottsága együttesen alapfeltétele a jólöltözöttségnek. Néhány gyakorlati tanács.

Otthon reggel: a pongyola igen hasznos ruhadarab, de csak ágyból felkelve vegyük magunkra — mosakodásig. Házimunkára ne viseljük, ne menjünk benne utcára, bármily szép anyagból is készült. Még kabát alatt se viseljük, mert rossz benyomást kelt, s viselőjének rossz ízlését árulja el. A legszebb pongyola is kellemetlen látványt nyújt, ha azt nem megfelelő helyen hordják.

Otthoni öltözék: kisebb-nagyobb házimunkához jól mosható, kockás mintás, vagy csíkos anyagból készült nagy rátűzött zsebekkel, elől végig gombos rövid házi ruhát hordunk. Nagyon célszerű viselet a kötény is, kíméli az alatta levő ruhát, könnyű vasalása, mosása. Jó viselet a hosszúnadrág is, régi ruhából átalakított mellényszerű felsőrészszel, alája blúzokat tudunk felvenni.

Délelőtti ruhák: általában a legpraktikusabb a szoknya, blúz, pulóver, a kétrészes ruha, kötényruha viselet. A délelőtti ruhák azok, amelyekben munkába, vagy bevásárolni megyünk. Megkülönböztetnek attól a ruhától, amelyben délután találkozóra, eszpresszóba, társaságba, mozíba megyünk.

Délutáni ruhák: kétrészes, jerseyből, szövetből, az ingruha övvel (az öv derékon helyezkedik el), princessz ruha, hosszanti szabásvonallal. A változatos részletmegoldások, a gazdag ötletek lehetővé teszik az egyszerű ruhák divatos viselését.

Alkalmi ruhák: már elkülönülnek a hétköznapi viselettől, különleges alkalmakkor viseljük: színházba, operába, hangversenyekre. Ilyenkor minden nő gondosabban öltözködik, fésülködik, nem hiúságból, hanem mert azt az estét megbecsülik, azokat a művészeket, akik szórakoztatják. Az alkalmi ruhák nem annyira vonalban, mint inkább az alapanyag minőségében, szépségében térnek el a mindennapitól. Készülhetnek modern, princessz vonallal, lehetnek kiskosztümök karcsúsított kabátkával. Érdekességnek számít a kötényruha jellegű változat is. Az alapanyagok az új divatra jellemzően kombináltak, így vékony szövetek párosulnak csipkével, vagy selyemmel. Divatos gyöngyhímzés, a gyöngyözött gallér és kézelő, a szövetruhán a duchesse gallér jól mutat. A kiegészítő kellékeken is sok múlik. Az alkalmi ruhához kardigán, vagy gyapjúkendő nem illik. Selyem, vagy szövetruha fölé egyenesen ízléstelen. Vigyázzunk a ruha kivágásánál, hogy se a kövér, se a túlsovány nő ne viseljen mélyen kivágott ruhát, mert az előnytelen. Cipőkről annyit, hogy nappalra kényelmes sarkú, vágottorrú sportcipő a divat, estére nem túl magas sarkú, sötétbőrű, vagy lakk pömsz cipőt viseljünk. Nappalra sportos jellegű, kisformátumú, de bő rakodóterű táska való, estére a levélboríték formájú bőr, műbőr, textiltáskák a divatosak.

Schiffer Klára

Pálya nélkül is sportolnak — de vajon meddig?

Kovács Károly, a Szegedi Postás SE elnöke irodájában ülünk. Homlokán összeszaladnak a ráncok. Úgy mondja:

— Sajnos egyelőre két nagy problémánk van. Hamarjában nem is tudom melyik a nagyobb — ha ilyesmit egyáltalán össze lehet hasonlítani... Jelenleg nincs pályánk... De már folynak a megbeszélések a megyei TS-sel és a Városi Tanáccsal. Mi csupán egy körülkerített pályát kérünk. Az sem baj, ha nem kitűnő minőségű. A sportolóink lelkesek, minden munkára hajlandók, és — gondolom — a 450 főnyi pártoló tagság közül is sokan jönnének segíteni a pályát rendbehozni... Hiszen a sportról a miénk lenne...

Az elmondottakból fény derül a napos oldalra is.

Mert igaz ugyan, hogy pályagondjaik vannak, de az is igaz, hogy 450 főnyi pártoló tagsággal rendelkeznek. Ezzel nem sok sportkör dicsekedhet...!

— És a másik probléma?

— Talán — ez úgy érzem, nem csak nálunk, hanem az egész országban problematikus kérdés — a mai fiatalok kevésbé hűségesek a sporthoz, mint mi voltunk. Mert addig, amíg ők futnak a labda után, vagy ők ülnek a kaucsuk labdát, vagy ők forgatják a pengét, szívesen és örömmel jönnek hozzánk. De aztán... nagyon kevesen maradnak nálunk, nagyon kevés sportvezető kerül ki belőlük...

— Tulajdonképpen meg is értem őket. Valahol a lelkem legmélyén nem is hibáztatom egyiket sem. Hiszen tanulnak, művelődnek, szakmailag is képezik magukat, s másirányú szórakozást is könnyen találnak.

— Lát valami kiutat?

— Igen. Mindezek ellenére megpróbálunk aktivistákat nevelni. Bízom benne, hogy sikerülni fog. A sporttól azért nehéz elszakadni, a KISZ-szervezetek is hathatós támogatást ígértek...

— Akad más általános jellegű probléma?

— Hogyne. Pontosabban, ez már nem is probléma. Az egész vonalon fiatalítunk. De menjünk végig a szakosztályokon...

A vívóteremben Jávorkay István mester Dózsa Marikával iskolázik. Marika most 18 éves, megnyerte a városi felnőtt tőrbajnokságot. Töretlenül halad tovább. A megyei bajnokság után a területi versenyen is első lett, az országos vidéki bajnokságon második. És Jávorkay mesternek nem ő az egyetlen büszkesége. Több tanítványa szerzett már vidéki bajnokságon érmeket. Legutóbb Apró László lett bajnok...

S a vívóteremben már ott sorakoznak az utánpótlás legfiatalabbjai is.

A labdarúgók az évek során nagyon sokszor álltak már az NB II. kapujában. Az osztályozók során azonban minden egyes alkalommal alul maradtak, most pedig csak a városi bajnokságban játszanak. De a lehetőségek itt is adva vannak, s a csapatnak és az új edzőnek — Nagy Károlynak — a célja: a megyei I. osztály.

A kosárlabdacsapat az elmúlt években szintén megfiatalodott. Jelenleg az NB II-ben játszanak, de már döngetik az NB. I. kapuját. Igaz, a legutóbbi osztályozón még ők sem tudták a sikert kiharcolni, de a csapat és Heiszig József edző reménykedik. Minden okuk megvan rá... A női csapat helyzete némileg hasonló. Évek óta szinte veretlenek maradtak — az osztályozóig... Most a TS-sel való megegyezés alapján a kiemelkedő képességű játékosok már a SZEAC-ot erősítik, az egyetemisták pedig a Postás férfi csapatát.

A kerékpárosok — ennek a szakosztálynak vannak a legrégebbi hagyományai a Szegedi Postásban — városi viszonylatban kitűnő eredményeket érnek el, sőt, a megyei válogatottnak is adnak tagokat.

A sakk szakosztály ugyan él, de többnyire csak az idősebb, nyugdíjas postás dolgozók játszanak, és nem is versenyszerűen. Egyelőre még csak terv, hogy ez a szakosztály is bajnokságban vesz részt. Viszont a természetjárók — akik egy éve tartoznak a sportkörhöz — igen sok túrán vesznek részt, s indulnak a megyei szövetség versenyein is...

Végül még egy terv.

Ősszel is megindítják az üzemi bajnokságot, s kitűzték már a postás sportnapok időpontját is.

Ezek a sportrendezvények a múltban osztatlan sikert aratták — egy Postás Nap sportrendezvényeire még a szentesiek és a makóiak is elmentek Szegedre.

Hogy idén is siker koronázza ezeket a terveket, ahhoz elsősorban pálya kell. Ezúton kérjük a Szeged Városi Tanács vb-t — lehetőségekhez képest segítsék a sportkört. Hiszen a múlt tapasztalata szerint az egész város tömeg- és minőségi sportja ezáltal gazdagabb, szebb, jobb és eredményesebb lehet...

NAMÉNYI JÓZSEF

Dózsa Marika egy győztes asszó után

VÁLASZOLUNK

azokra a kérdésekre, amelyek a közelmúltban lezajlott szakszervezeti választások során a taggyűléseken felvetődtek. A Postások Szakszervezete elnöksége felhívására adunk őszinte választ folyamatosan a problematikusabb kérdésekre a jövőben.

A távbeszélő díjkedvezményről

1957-ben engedélyezték a lakástelefonok postás díjkedvezményét. Rövidesen nyilvánvalóvá vált azonban az, hogy ez a kedvezmény nem biztosítható csak a postás dolgozók kisebb töredéke részére. A távbeszélő helyzet ugyanis országosan úgy alakult, hogy mind a közületek, mind a magán személyek részéről jelentkező igény néhány százalékát tudja csak a posta kielégíteni. A főközpontok kapacitásának növelése, új főközpontok létesítése és a hálózatfejlesztés üteme elmarad az általános fejlődés ütemétől. Ennek az a következménye, hogy sem a közületek részére, sem pedig a magánosok részére, tehát a teljes díjat fizető igénylők részére sem tud a posta elegendő számban telefont szerelni. Ez a helyzet általában a postás dolgozók részéről jelentkező igénynél is.

A helyzet ilyen alakulása mellett a minisztérium a szakszervezet egyetértésével kénytelen volt a postaszemélyzeti díjkedvezményt a lakás állomásoknál felfüggeszteni. Az ok tehát részint a feltételek hiánya, részint az intézkedéshez fűződő népgazdasági érdek volt.

A kedvezmény felfüggesztésénél nem lehetett kivételt tenni azokra az elszórt esetekre, amelyekben a távbeszélő állomás felszerelésének meglenne a technikai feltétele. Viszont olyan intézkedés sem lett volna helyes, hogy a kedvezményt azoktól is megvonják, akik a kedvezőbb helyzetben hozzájutottak. Ez a körülmény ugyanis egyet jelentene a végleges megszüntetéssel, már pedig a megszerzett jog fenntartása alapot jelent a helyzet megváltozásakor az eredeti állapot visszaállítására, vagyis a kedvezmény felfüggesztésének megszüntetésére.

Dr. Jankovich Lajos

Az üdültetés lehetőségeiről

A szakszervezeti választások során sok postás dolgozó részéről hangzott el, hogy az eddigieknél nagyobb mértékben szeretnék igénybevenni a családos és gyógyüdültetést. Szakszervezetünk elnöksége korábban is felfigyelt erre, s úgy határozott, hogy már 1964-ben bővebb lehetőséget teremt a postás családok nagyobb számú üdültetésére.

Gondoskodtunk elsősorban a balatonalmádi lehetőségek bővítéséről. Campingházakat vásároltunk, amelyek ha nem is biztosítják azt a kényelmet, amelyet a főépületben nyújtunk, de hozzájárulnak a postás családok nagyobb számú nyaraltatásának biztosításához. Egyidejűleg a balatonföldvári postás üdülő kertjében is nyaralóházakat állítottunk fel. Továbbra is rendelkezésre állanak a balatonfüredi és ómassai sátortáboraink. Így lehetővé vált, hogy az előző évekhez viszonyítva 96 családdal többen vehessék igénybe az egész évi munka jól megérdemelt jutalmát.

Tudjuk, a családi üdülés iránt megnövekedett az érdeklődés, ezeket még korántsem tudjuk kielégíteni. Lehetőségeink korlátozottak, hiszen — a nyaralóházakban nyújtott üdültetést is figyelembe véve — az üdülők üzemeltetésére évente csaknem 2 millió forintot kell biztosítanunk. Szakszervezetünk költségvetése a következő években ennél több beruházást nem tud nyújtani, így a családos üdültetés számszerű fejlesztéséről sem lehet egyelőre szó.

Ugyancsak felmerült, hogy a postás dolgozók nagyobb számban kapjanak gyógyüdülőkbe, elsősorban a hévízi postás üdülőbe szóló beutaló jegyeket. E kívánság jogos, mert sokan szenvednek az üzleti bántalmaktól, s a kéthetes hévízi gyógykezelés gyógyulásukat segíti elő. A postás dolgozók a szakszervezettől évente mintegy négyezer darab kedvezményes üdülési beutalójegyet kapnak. Ezek egy része nemcsak a postás üdülőkbe szól, hanem Lillafüredre, Galyatetőre, Sopron-Löverekbe, Pécs-Mecsek stb. Ezért a postás üdülőkbe is kapnak beutalójegyeket más szakszervezethez tartozó dolgozók. A hévízi postás üdülőt sem kizárólag a postás dolgozók vehetik igénybe.

Ennek azonban van egy másik oldala is: az évi négyezer darab SZOT kedvezményes beutalójegy többet tesz ki, mint a SZOT-üdültetésbe bekapcsolt és a Postások Szakszervezetének tulajdonát képező üdülők egész évi befogadóképessége. Hacsak a mi üdülőinkben próbálnánk az üdültetést megoldani, akkor ezt az üdülőjegy-mennyiséget nem biztosíthatnánk, s elzárnánk a lehetőségét annak, hogy a postás dolgozók az ország különböző szép vidékein is üdülhessenek.

Orbán Sándor

(Folytatjuk)

A LEGJOBB REGGELI ITAL!

10 forintot megtakarít, ha fél kg-os KAKAÓT vásárol a tasakos helyett! Fél kg KAKAÓ 43 forint

KERESZTREJTVÉNY

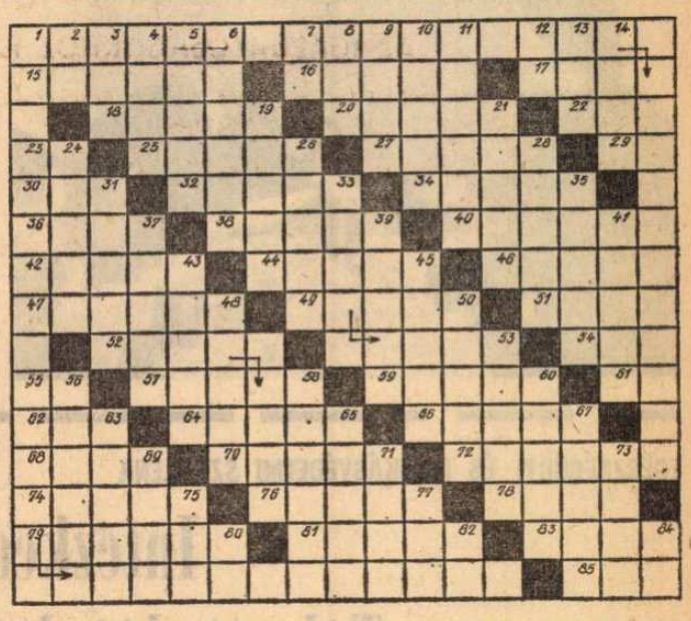

Vízszintes:
1. Május 1. a munkásosztály nagy nemzeti ünnepe. Ez alkalomból, egy régi munkásdalból idézünk, amelyet a Kossúth-nóta dallamára énekeltek az egykori tüntetők. Az idézet első része. 15. Kanadai város. 16. Időhatározó. 17. ÁÁÁÁÁÁ. 18. Jól öltözöttet. 20. Irószerszáma. 22. Rag. 23. KH. 25. Juttattok. 27. Időszakok. 29. MT. 30. ÁÁK. 32. Leánynév. 34. Főzelék. 36. Idegen csillag. 38. Kétszó: énekhang és cselekvés. 40. Idegen út. 42. Gyászol. 44. Rokon házastársa. 46. Ritka férfinév. 47. Göngyöleget. 49. Tengeri fok Irországban. 51. P-vel az elején, házépítő kellék. 52. Juhász Gyula verse. 54. IZJ. 55. Fordított papírmértek. 57. Leánynév. 59. Tengeri rabló. 61. Tiltószó. 62. EDA. 64. Sziget, Dominika közelében. 66. Beszél — zsargon. 68. Közterületet. 70. Ne ki, hanem..... 72. Királyi ékszer. 74. Állj — oroszul. 76. Az elektromos feszültség egysége. 78. Időhatározószó. 79. Hozzám. 81. A szerelmi költészet múzsája. 83. Iró személyneve (Timár). 85. Eltulajdonít.

Függőleges:
1. Az idézet második része. 2. IP. 3. Motor márka. 4. Gríz. 5. Továbbít. 6. A-val a végén, finn helység. 7. Mássalhangzó, ejtés szerint. 8. Kérdőnévmás. 9. ...politikon, az emberrel kapcsolatos (görög). 10. Ilyen „lap" is van (—'). 11. Pohárféleség. 12. Kettős betű. 13. Lakoma. 14. Vegyi elem. 19. Taszítás. 21. Főütőér. 24. Két kötőszó. 26. Veszélyes. 28. Körme. 31. Állati lakás. 33. Szini Gyula műve. 35. Kínai városból való. 37. Tetézem. 39. Fej — tréfásan (ékh). 41. Vissza szedd. 43. Étel. 45. Szaud-Arábiai város (150 000). 48. Híres futballista volt. 50. Azonos nevű becézett leányok. 53. Gyakori családnév. 56. Hívná. 58. Így hívnak. 60. Csukom. 63. Mezőgazdasági szövetkezet (Szu). 65. A derűre jön... 67. Mulató. 69. Taszít. 71. Lendület. 73. Észak-Atlanti szövetség. 75. JÉE. 77. TTK. 80. Egymást követő betűk. 82. B tasírás. 84. Kifogástalan.

Beküldendő: vízsz. 1. (folyt. függ. 1.), valamint a vízsz. 52. és a függ. 21.

Lapunk márciusi számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: —

A posta Erzsébet-híd, Krisztina, a Laki-hegyi adóállomás, bérrendezés, Posta.

Könyvjutalmat nyertek:

Szelecsényi Béláné Budapest, Sebestyén Gyuláné Herend, Mezőfi János Szécsény, Gulácsi Árpád Makó, Beliczky Géza Celldömölk, Krasznai Magdolna Pécs, Nádasdi István Budapest.

Áprilisi rejtvényünk beküldési határideje: 1965. május 10.

POSTÁS DOLGOZÓ

Kiadja a Postások Szakszervezete

Felelős kiadó dr. Zsuffa Szabolcs mb főtitkár

Felelős szerkesztő: Bérces György

Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13. sz

Telefon: 428—777

Megjelenik havonta

Szikra Lapnyomda

Hatmillió telefonbeszélgetés — a világűrön át

Sinka József a MAB titkára nyilatkozik a Postás Dolgozónak

A technika fejlődése sohasem haladt olyan mérföldes léptekkel előre, mint napjainkban. Valósággá válnak Verne Gyula álmai: az ember kilépett földi bölcsőjéből. Az űrkutatás eddigi eredményei szinte beláthatatlan lehetőséget biztosítanak a híradástechnikában és a távközlésben is.

A szovjet és amerikai híradástechnikai szakemberek már széles körű terveket dolgoztak ki az űrbeli lehetőségek kihasználására. Felkértük Sinka Józsefet, a Magyar Asztronautikai Bizottság (MAB) titkárát, hogy tájékoztassa a Postás Dolgozó olvasóit ezekről a tervekről.

— A Nemzetközi Távközlési Egyesület (UIT) — amelynek a Magyar Posta is tagja — fokozatosan építi ki a világ távbeszélő összeköttetését. Az erre vonatkozó egyezmények első részét már tavaly alá is írták, ennek eredménye, hogy szovjet és amerikai együttműködéssel hiradástechnikai holdakat lőnek a világűrbe. Tavaly lőtték fel az Echó II. mesterséges holdat, amellyel bemérték a földi hírközlő láncot. A számítások szerint legalább négy mesterséges holdat kell felbocsátani az Egyenlítő feletti szinkron pályán. Segítségükkel lehetővé válik, hogy az északi és déli mérsékelt égövek sarki határai között levő területeket hírközlési, illetve távközlési hálózattal lehet ellátni. Ez azt jelenti, hogy a mesterséges holdak állandó keringésével a föld körül, mintegy 25 tv-műsor sugárzása lehetséges és nem kevesebb, mint 6 millió telefonbeszélgetés lebonyolítására nyílik lehetőség. Erre vonatkozóan is folynak már nemzetközi tárgyalások.

— Az elmúlt napokban az Egyesült Államok Cape Kennedy támaszpontjáról háromlépcsős rakéta segítségével földkörüli pályára juttatták a „Hajnali madár" elnevezésű mesterséges holdat, amely egy ideig megnyúlt, elliptikus pályán kering a föld körül 1250, illetve 32 310 kilométer távolságban. A műholdat távirányítással sikerült 36 000 kilométeres magasságban állandó pályára vezérelni. Súlya 38 kilogramm, s hatezer napelemmel van ellátva. Ezek segítségével akarnak távbeszélő és rádióösszeköttetést teremteni a világűrön át Európa és Amerika között. A tervek szerint e mesterséges hold segítségével egy időben 240 telefonbeszélgetést lehet lebonyolítani. Kereskedelmi és polgári célokra is hasznosítható éppen a 45 ország kölcsönös megállapodása alapján. Tervezik, hogy már ezzel a holddal is cserélnek televíziós adásokat.

A távközlésnek ez az új korszaka még csak a kezdetén van, de a lehetőségek szinte határtalanok. Ezt bizonyította a tokiói olimpia is, ahonnan ily módon biztosítottak televíziós adást földgolyónk nagy részébe. Nincs messze az az idő, amikor gépi kapcsolású interurbán vonalak szelik majd át a világűrt és összekapcsolják a kontinenseket. Az emberek még közelebb kerülnek egymáshoz.

SERFŐZŐ LÁSZLÓ

Pillanatképek a díszünnepségről

Ifjak búcsúznak — ifjaktól

A felszabadulási seregszemle keretében — hazánk felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére — a Postaforgalmi Technikum harmadik osztályának KISZ-alapszervezete nagy sikerrel mutatta be a közelmúltban a Mark Twain világhírű ifjúsági regényéből készült „Tom Sawyer közbelép" című vígjátékot.

Nem lenne helyes és célszerű szoros műfaji értelemben vett kritikát írni a produkcióról — minthogy gyerekeink kedveskedő, jószándékú cselekedetét a rideg bírálat szemüvegén keresztül nem lehet nézni, szemlélni. Ebben az iskolában — a Postaforgalmi Technikumban — az elmúlt tíz év folyamán kedves hagyománnyá vált, hogy a végzős növendékeket a harmadik osztályosok valamilyen kedves emlékezetes kulturális eseménnyel búcsúztatják. Ez a búcsúztató annál is inkább szebb és emelkedettebb hangulatúvá lett, mivel a huszadik felszabadulási évfordulóra való felkészülés sok-sok melegsége kísérte. Valami jóval, valami széppel elbúcsúztatni az iskolától búcsúzókat, s valamivel hozzájárulni ahhoz az ünnepi hangulathoz, amely a felszabadulás 20. évfordulóját kíséri. Ime, ez volt a cél — s a diákok szívvel-lélekkel fogtak munkához. Nem tanítási időben, nem a tanulási időt megrövidítve, hanem szabad idejükben, vasárnap, s hétköznapokon a tanulás után, játék, szórakozás helyett a szövegkönyvet fogták kezükbe. Tanultak, próbákra jártak, s ahogy mindinkább kibontakozott előttük a kedves történet, úgy zárták mindinkább szívükbe a vígjáték sok kicsi, s nagy alakját: Tom Sawyert, Huckleberry Finn-t és a többieket...

Igen! a gyerekek produkciója ott a színpadon egy pillanatra felidézte gyermekkorunk varázsát. Ott a nézőtéren egy kicsit visszatért ez a gyermekmúlt: nem tudtunk sokat, a kevésnél kevesebbet a világ sok bajáról, de hittünk — mint Tom Sawyer hitt abban, hogy van jóság, vannak jó emberek, akik szebbet és még szebbet akarnak és ezért a jóért és szépért harcolni kell. Gyerekek, fiatalok játszottak fenn a kis színpadon: játszottak és a gyermek-múlt felidézésével erre tanították a nézősereget. Dicséret illeti őket, valamennyiüket, a produkcióban részt vevő 41 diákot, közöttük Antal Klárát, Tősér Józsefet, Gál Imrét, Posza Józsefet, Horváth Évát, Balázs Józsefet — hogy csak néhány szereplő nevét említsük. S ugyanígy kell megemlékezni a lelkes rendezőkről is. Sok szív, sok odaadás és tehetség is volt játékukban. A közönség egy-egy jelenetet gazdagon jutalmazott tapssal, nevetéssel, ami az elismerést is magába foglalta. A kis színészek nagyon hálásak voltak ennek a publikumnak.

D. F.

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS MUNKÁSVÉDELMI SZEMLÉNK

Intézkedés magyarázkodással!

Túlzott elégedettség a Központi Járműtelepen

Márciusi számunkban arról írtunk, hogy egészségügyi és munkásvédelmi szemlénk mit tapasztalt Győr és Szombathely 1. sz. postahivatalaiban. Szóvá tettük, hogy Győrben nagy a rendetlenség az udvarban, nem gondoskodnak a mellékhelyiségek takarításáról. Szombathelyen gidresgödrösek a termek padlói, néhol a vakolat hullik.

A Soproni Postaigazgatóság vezetőjét levélben kerestük meg, hivatkozva a Minisztertanács sajtóra vonatkozó rendeletére, kértük, hogy írja meg, milyen intézkedést tesz a bírálat nyomán. Kirkovits István, az igazgatóság helyettes vezetője közölte: „A győri postahivatal udvarán levő homok és szemét elszállítására utasítottam a hivatalt. Megjegyzendő, hogy ezt a feladatot hivatalainknál az épület gondnokának kell elvégeznie. Ezért a megfelelő eljárásra a hivatalt kioktattam. Az épületben a közelmúltban átalakítások folytak, s a bontási téglát a postás dolgozók igényelték és meg is kapták, de ez ideig nem szállították el, ezért erre felszólítottam a vásárlókat. A szóvá tett gépkocsikarosszériát a garázs mögé helyeztettem. (Az udvar közepén volt. A szerk.) A tűzrendészeti hatóságok felszólítására a központi járműtelep már több ízben szorgalmazta az olajtároló kamra megépítését, de ez ideig keret, illetve kivitelező hiányában nem tudták megoldani. A garázsépület ereszcsatornájának kijavítására a hivatalnak megadtam az engedélyt. A gondosabb takarításra az érdekelt szerveket utasítottam. A távbeszélő központ hangszigetelő burkolatánál sajnos, csak szeptember 30-i határidővel oldódik meg a probléma, mivel a ktsz ekkorra tudja elvégezni a munkálatokat. A munkásszállás tisztántartására és a fürdőben levő falábrácsok műanyagra való kicserélésére szintén utasítást adtam. A kazánház nyitvahagyásáért a gépész felelős, ezért őt kioktattam és írásban figyelmeztettem.

(Úgy látszik, a Soproni Postaigazgatóságon a felelősségrevonásnak nem azonos a mértéke. A gépészt ugyan figyelmeztették, mert amikor elhagyta a kazánházat, azt nem zárta le. A hivatal vezetőjét viszont már csak utasították minden egyéb felelősségrevonás nélkül. Az igazgatóság leveléből kiderül, hogy az észrevett hibák legtöbbjéért a hivatal vezetője felel. Nem jól van ez így elvtársak! A szerk.)

„Szombathely 1. hivatalban a szemle által felvetett hiányosságok ismeretesek előttem, azok megszüntetésére megtettem a kellő intézkedéseket. Meg kell viszont jegyeznem, hogy a kisebb munkákra a kötött pénzügyi előírások mellett igen kevés a lehetőség. A megyei postahivatal elhelyezése nem felel meg a mai követelményeknek. Az épület teljes felújítását és korszerűsítését már korábban tervbe vettem, de objektív akadályok folytán nem tudtam végrehajtani. A tervek szerint a forgalmi és műszaki épületszárny között nyitandó új utca vonalán új felvételi termet építünk, s ezzel egy időben korszerűsítjük az egész épületet. Előreláthatólag 1967-ben kerül sor mindezekre. Természetesen a balesetveszélyt rejtő hibákat addig is megszüntetem..."

Szemlénk újabb színhelye: Posta Központi Járműtelep. Őrjáratunk tagjai: Kovács Károly munkásvédelmi előadó és Kovács Károly, a szakszervezeti bizottság munkásvédelmi felelőse, továbbá a meglátogatott üzemek, műhelyek vezetői, csoportvezetői.

— Nem lesz nálunk különösebb hiba, amit lehet, még idejében rendbe hozzuk — bizonykodnak a Kovácsok. Mi meg azzal vigasztaljuk őket: A munkásvédelem olyan terület, ahol soha nem lehet olyan jó a helyzet, hogy ne lehetne még jobb.

Feltűnő, hogy az évek során összegyülemlett olaj, homok, piszok mennyire megmagasította a betonpadlót. No persze, nem sima, hanem gidresgödrös. Azt mondják, másutt is így van ez. No és? Véleményünk szerint nem törvényszerű ez az állapot, nem beszélve a balesetveszélyről. Valaki elesik, belezuhan a szétszerelt motorházba, vagy alkatrészbe, kész a baleset. Az is feltűnt, hogy a szürkéspiszkos padlón a tavaly még fehér útjelző csík szürkére változott. Állítólag nem lehet fehér festéket kapni. Ez az útjelző viszont nem sokat ér. Az egyik műhely sarkában két vízcsap egymás mellett. Mindkettő szutykos, piszkos, a falak sem különbek. Egy satupadot szemlélünk. Van is mit nézegetni rajta. A deszkák néhol szinte teknőmélységűre kikopva. Nem lehet azon jól dolgozni. Valamelyik szaktárs évekkel ezelőtt erre már rájött és egy bádoglemezt szegelt a padra. A lemez azonban már összevissza van szaggatva, borotvaéles részei felfelé ágaskodva, szinte kínálgatják a balesetveszélyt.

A kárpitosműhelyben vagyunk. Szorgos munka folyik itt. Az autóüléseket és ponyvákat újítják, javítják. Megkérdezzük, hogy az egyik alacsonyan lógó lámpa törpe feszültségű-e? — Igen, természetesen! — állítják a Kovácsok és a művezető. Megnézzük, s kiderült, hogy 220 V-os. Hát ez bizony szabályellenes. Láttunk marógépet, a meghajtószíjról hiányzott a védőrács, lépcsőházat, amelynek lépcsőjét valószínűleg évek óta egyszer sem mosták le. Az akkumulátorműhely melletti útszakasz rossz állapotban van, így a kézikocsikat bizony nehéz ideoda huzigálni. Apropo, a nehéz munka! Az akkumulátorműhelyben a rácsöntők és a lemezkenők nagyon nehéz munkát végeznek rossz körülmények között. Tagadhatatlan, hogy két évvel ezelőtt még áldatlanabbak voltak az állapotok. Vigasztaló, de szerintünk elégedettségre egyáltalán nincs ok.

Bérces György
Kiss László